

Utopia

News in brief, page 3

STUDENTAVISA I TROMSØ

NR 3 • 15. FEBRUAR 2006 • UKE 7 • 31. ÅRGANG

LEDER
side 2

Tenk hvis studentene i Tromsø kunne gå i spissen for en boikottaksjon blant studenter i hele landet.

KOMMENTAR
side 2

Hvis boikotten fører til at Jaffa må kutte i arbeidsplasser, er det da noen tvil om hvem som først får sparken?

DEBATT
side 15

Poenget er at standpunkt i en slik sak må enhver kunne fatte på individuell basis.

Driv nedleggingstruet

Underskuddet for 2005 blir så stort at Driv går konkurs med mindre Høgskolen omgjør beslutningen om ikke å gi ekstra støtte. Universitetet avviser å dekke underskuddet alene. Side 3.

Studentunionen i
Colombia kjemper
for frie universiteter.
SIDE 13

Møt quiz-masteren
sø som arrangerte NM i
roping.
SIDE 8

Villeleder ut av eksa-
mens-kommisjonen?
SIDE 7

Hjemvendt fra karikatur-bråk

Sykepleierstudenter fra Høgskolen i Tromsø følte seg aldri truet, selv om de måtte evakueres fra Libanon. De hevder at ekstreme grupper utnytter situasjonen til egen politisk vinning. Side 4 og 5.

Vil du hjelpe meg med leksene?

"Jeg har ikke bare drømmer, men er motivert og vil gjøre en ekstra innsats for å nå mine mål"!!!

Tromsø Røde Kors trenger trygge voksenpersoner som har tid, engasjement og et ønske om å videreformidle sin kunnskap til dagens unge.

Flere elever ønsker å forbedre sine karakterer for å komme i gang med videre utdanning.

Det er behov for din kunnskap i matte, engelsk, norsk og samfunnsfag.

 Røde Kors Tromsø

Meld deg til: Tizita Girma: 77 61 36 61/412 39 878
E-post: flgp@online.no
Adresse: Jonas Liesgtt. 31, 9009 Tromsø

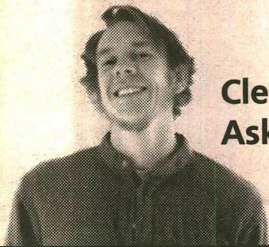

Emilie
Ekeberg

NYHETSREDAKTØR
nyhet@utropia.no

Nyhetsredaktør: Emilie Ekeberg
nyhet@utropia.no
 Kulturredaktør: Andreas Myrvold
kultur@utropia.no

Layoutsjef: Ingvild Buhaug
 Fotosjef: Ruth Helen Thorheim
foto@utropia.no
 IT-ansvarlig: Ole M. Scheie Anti

Clemet
Askheim

ANSVARLIG REDAKTØR redaktor@utropia.no

Boikott Israel

Onsdag 22. februar skal studentstyret ved UiTø ta opp igjen debatten om boikott av Israel. Først skal de ta stilling til om de skal ta stilling til en resolusjon om boikott av Israel, deretter skal de enten gå hjem, eller engasjere seg i en viktig internasjonal konflikt. Går de hjem, kan de like godt bli hjemme, og omdanne studentstyret til velferdsbyråkratiet. Gjør de vedtak om ikke å støtte en Israelboikott, vil det være å gi fra seg muligheten til å signalisere at studenter i Tromsø ikke godtar måten staten Israel behandler det palestinske folk på.

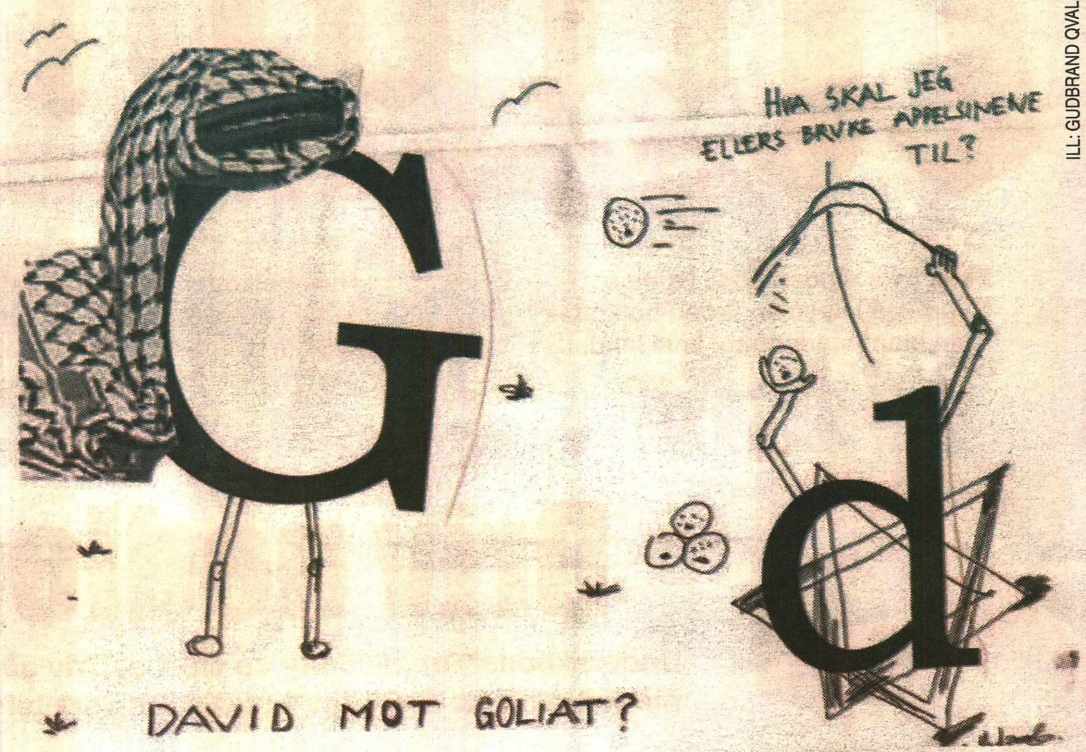
Internasjonal solidaritet er et eget punkt i prinsippprogrammet til både Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes landsforbund (StL). Der står det at de aktivt skal støtte studenter i hele verden i deres kamp for menneskerettigheter og grunnleggende demokratiske rettigheter. Hvem fortjener vår solidaritet mer enn palestinske studenter og det palestinske folk, som i mer enn 50 år har vært okkupert av staten Israel?

En boikott av Israel med henvisning til deres gjentatte brudd på en rekke FN-resolusjoner, samt den stadig pågående okkupasjonen av Palestina, er en fredelig, solidarisk handling og et av de få virkemidler vi har til rådighet i en slik situasjon. Oppføringen av muren som isolerer palestinske områder fullstendig og ødelegger store jordbruksområder, og brutaliteten de fremviser under sine aksjoner i de palestinske områdene, er blant de andre forholdene Israel må stilles til ansvar for.

Man kan ikke rangere urett og overgrep, men man kan heller ikke peke på all verdens urettferdighet på en gang. Dette betyr at man på et eller annet tidspunkt må prioritere og velge, og da må man kunne si at noe er viktigere enn noe annet. Få konflikter i moderne tid har pågått så lenge, skapt så mye hat og splittelse og engasjert så mange så dypt, som nettopp konflikten mellom Israel og Palestina.

Boikott rammer også palestinerne selv, og det rammer alle israelere, inkludert den israelske fredsbevegelsen. Mer enn 170 ulike organisasjoner fra det sivile samfunn i Palestina oppfordrer likevel til boikott av Israel, det samme gjør fremtredende representanter for fredsbevegelsen i Israel.

Tenk hvis studentene i Tromsø kunne gå i spissen for en boikottaksjon blant studenter i hele landet, i protest mot Israels politikk overfor Palestina. For videre å trekke konsekvensene av dette ved å ta saken opp på sentralt hold i NSU og StL, og ved at Studentstyret ved UiT og Studenttinget ved Høgskolen i Tromsø tilslutter seg den landsomfattende kampanjen "Boikott Israel". Da kunne merkelappen Fredsuniversitet virkelig gitt mening og studentdemokratiet kunne ha et håp om å øke sin egen legitimitet.

ILL: GUDBRAND QVALE

Er boikott av Israel solidaritet med palestinerne?

KOMMENTAR

AV JONAS STEIN EILERTSEN

"Venner av Palestina" bestående av RV, SU, SV og AUF vil at studentstyret skal boikotte Israel og israelske varer i solidaritet med Palestina. I motsetning til noen av de mer konservative studentene mener jeg som liberaler at det er greit at studentstyret i ytringsfrihetens navn kan få mene noe om Israelsaken. Politisk engasjement og debatt er en bra ting, og denne saken vil forhåpentligvis engasjere studentene på campus.

Jeg er imot boikott av Israel, men er sterk tilhenger av en løsning der det er to stater, og grensene ligner de fra 1967. En boikott er konfliktskapende og gir lite rom for dialog. Hvis det er noe man kan lære av Muhammed-saken, er det at vi trenger mer dialog i Midtøsten, ikke mer konfrontasjon. Boikotter har dessuten vist seg å være særdeles lite effektfulle. Den norske stat har boikottet Burma i 12 år, uten at det har

gitt nevneverdige framskritt. Boikott har også en tendens til å redusere muligheten for dialog og konstruktiv nytenkning. Den eneste gang en boikott har virket var når hele verdenssamfunnet boikottet apartheidregimet i Sør-Afrika. Det som ga det endelige utslaget har vist seg å være cricketboikotten, nasjonalidretten i Sør-Afrika. Noe som tilsvarer at Norge skulle bli utestengt fra VM på ski. Kanskje ikke så rart at boikotten virket?

Israelerne eksporterer først og fremst høyteknologiske produkter, som vi uansett ikke kan fjerne fra maskinene våre. Boikotten vil hovedsaklig gå utover landbruksproduktene, dvs. Jaffa-appelsinene. Flesteparten av de som jobber med appelsinplukking er palestinere. Hvis boikotten fører til at Jaffa må kutte i arbeidsplasser, er det da noen tvil om hvem som først får sparken - palestinerne eller israelerne? Enda flere arbeidsledige vil neppe hjelpe et lutfattig land som Palestina, som allerede har rundt 70% arbeidsledighet. Det er dessuten en del pales-

tinske selskaper som eksporterer varene sine via Israel. Så vil en boikott av Israel egentlig hjelpe palestinerne? Svaret er at den sannsynligvis vil gjøre konflikten enda verre og enda mer tilspisset. Hvis sosialistene virkelig ville hjelpe palestinerne, burde de heller støttet en "Kjøp palestinsk"-aksjon. For oss liberalere er handel også et selvstendig poeng, for når varer krysser landegrensler får det ofte mange positive følger: Ideer, tanker, kulturer, tradisjoner og verdier utveksles. Dermed blir samfunn som handler med hverandre rikere. Boikotten er derimot et lite konstruktivt utspill, som stimulerer til mer konflikt heller enn fred. Hva blir det neste? Boikott av USA?

De konservative mener at man ikke skal ta standpunkt til saken. Sosialistene og Utopia-redaktøren mener det er modig å ta et standpunkt og si ja til en boikott. Jeg og de andre liberalerne mener det modigste er å ta standpunktet: "Ja til fred, handel og dialog, nei til boikott og konflikter".

pressens faglige utvalg
PFU

Pressens faglige utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressa i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22 40 50 40

Utopia arbeider etter reglene i Vær varsomplakaten for god presseskikk. Den som mener seg ramma av urettmessig

avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Utopia utgis med støtte over semesteravgifta.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Trykk:
Troms avistrykk
ISSN: 0806-9611

ANSVAR: Studentsamskipnaden i Tromsø oppfordrer Universitetet og Høgskolen til å støtte opp om Driv.

Konkurstruet

Studentsamskipnaden må innstille driften av studenthuset Driv hvis ikke Universitetet og Høgskolen spytter med en million kroner i brannslukking. Ingen av dem vil ve noe.

ST: EMILIE EKEBERG
 FOTO: RUTH HELEN THORHEIM

Studentsamskipnaden har et underskudd for 2005 som tross alt kommer til å lande på rundt 1,5 millioner. Studentsamskipnaden er villig til å dekke opp mot en tredjedel av dette løpet, men er avhengige av Universitetet og Høgskolen for å komme opp med den siste millionen. På bakgrunn av styrets vedtak gjort på Høgskolen og Universitetet har studentene i Tromsø grunn til å være bekymret for fremtiden til Driv. Det er i hvert fall ikke grunn til å være bekymret. Hvis ikke Høgskolen er med kan ikke vi dekke underskuddet alene, det er nok det som reflekteres i styrets vedtak, sier Universitetsdirektør Jarle Aarbakke.

Universitetsstyret har vedtatt å vvente en uavhengig rapport om forholdene ved Driv og man svarer på Studentsamskipnadens søknad om ekstra støtte. - Hvis Universitetet kan

bidra med 1 million er problemet løst. Jeg håper at Høgskolen og Universitetet kan komme opp med et slikt beløp i felleskap, sier administrerende direktør i Samskipnaden, Ben Schei, og legger til at det er en positiv stemning i rapportens arbeidsgruppe.

Høgskolestyret vedtok i fjor vår at man ikke ville være med å dekke et eventuelt underskudd for 2005. Rektor ved Høgskolen, Ulf Christensen, vil ikke love at dette vedtaket omgjøres: - Jeg kan ikke forskutere hva styret vårt vil si. Jeg er lei av å prate om snøen som falt i fjor. Før jeg uttaler meg vil jeg ha rapporten som fundament.

Felles ansvar

Ifølge aksjeselskapsloven må Driv slås konkurs hvis man mister halvparten av sin aksjekapital, som for Drivs vedkommende er på 2 millioner kroner. Derfor har Samskipnaden sendt et brev til både Universitetet og Høgskolen der det blant annet heter: "Den regnskapsmessige situasjon pr 31. desember 2005 tilsier at 50% av Studenthuset drivs aksjekapital er tapt. [...] På bakgrunn av de signaler som er kommet fra institusjonene om at de ikke vil gi ekstra tilskudd for 2005 må det da innkalles til ekstraordinær generalforsamling."

Bør Tromsø-studentene være bekymret for om de har et studenthus til neste år?

- Hvis Universitetet og Høgskolen ikke er med å dekke underskuddet må vi innstille driften. Da går Driv konkurs. Men Universitetet, Høgskolen og Samskipnaden har en avtale fra Driv åpnet i 2000 om sammen å ta ansvar for at det finnes et studenthus i Tromsø. Så jeg ville ikke vært overdrevet bekymret. Men økonomi er jo økonomi, sier styreleder i Samskipnaden, Tor Arne Morskogen.

- Krass påminnelse

I brevet fra Samskipnaden står det videre at: "Alternativet er å innstille driften av studenthuset driv AS med de negative konsekvenser dette har for studentene og det sosiale og kulturelle tilbudet som Studenthuset driv AS representerer." - Vi skriver vanligvis ikke sånne brev. Vi synes institusjonene må ta ansvar. Studentene legger 900.000 fra semesteravgiften, og 500.000 kroner via Studentsamskipnaden som er villig til å bidra med ytterligere 4-500.000 for å sikre videre drift. De betaler sin del, så det må institusjonene også gjøre, sier Samskipnadsdirektøren, og fortsetter: - Hvis høgskolen ikke er med å dekke underskuddet for 2005 må vi vurdere hva vi skal gjøre, i forhold til å

innstille driften av Driv.

Studentstyreleder Frode Henriksen tror ikke det vil gå så galt: - Dette tror jeg er en krass måte å minne institusjonene på sitt ansvar ved inngåelsen av avtalen om Driv i 2000. Jeg tror at Universitetet og Høgskolen vil tre støttendes til, og jeg er ikke bekymret for om vi har et studenthus til neste år, sier han.

Vil tilpasse driften

I fjor var Universitetet og Høgskolen med å dekke underskuddet for 2004 med henholdsvis 600.000 og 200.000 kroner. Fra 2004 til 2005 økte Universitetet sin ordinære driftsstøtte fra 600.000 til 750.000 mens Høgskolen holdt seg på 200.000 i driftsstøtte.

Høgskolerektoren mener at man må stille spørsmål ved om driften av Driv skal fortsette som nå. - Vi ønsker selvfølgelig at Driv skal fortsette, og vi må finne en løsning på det her. Vi må eventuelt se på om driften skal være som nå. Eller om man skal tenke på omlegginger. Jeg har ikke lyst til å utdype hvilke omlegginger, men man må sette tæring etter næring, som man sier, avslutter høgskolerektor Christensen.

NEWS IN BRIEF

Driv bankrupt?

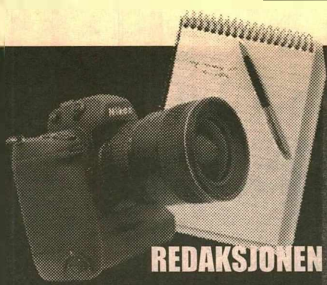
After yet another year with disastrous financial results, Driv might have to shut down. Last year, HiTø decided that while they will continue supporting Drivs operation, they would no longer take part in covering their deficit. After 2005 the deficit was 1.5 million kroner, and while Samskipnaden can cover half a million, the university will not promise to pay the remaining amount. Now Samskipnaden is hoping HiTø will redo their decision, but if they don't, Driv will have to shut down their operation.

Fight for justice

ACEU, the Colombian student organisation who won the Norwegian student peace prize in 2005, are still struggling. The Colombian government has decided that it will no longer support public universities; instead they will be forced to earn money, which leads to poorer education. This has sparked protests, and the national university in Bogota is currently on strike. - The universities are an important part of the struggle towards a free country, says Pedro Hernandez, the leader of ASPU, the Colombian union for professors.

Evacuated!

Fivenurse-students from Tromsø were evacuated from Libanon last week, and while they felt safe in the palestinian refugee camp they were stationed at, they can understand that HiTø asked them to return - We are sad that our practical studies had to be ended so soon, it was an enjoyable experience, despite communication troubles and other minor details. So say Silje Folkvord, Torunn Hansen and Evy Fjellro.

REDAKSJONEN

Andreas Rutlin
Askild Gjerstad
Benedikte Aas
Calle Manover

Christian Bjørno
Elisabeth Sveistrup
Ellen Værtun
Endre Gabrielsen

Espen Sandberg
Frithjof Eide Fjeldstad
Geir Skatdalen
Glenn Fagervik

KOMMENTAR

Frihet uten ansvar?

De siste ukene har vi vært vitne til voldsomme reaksjoner i Midtøsten som følge av Jyllandsposten og Magazinet trykking av karikaturtegninger av profeten Muhammed – framstilt som en terrorist med en bombe på hodet. Omfanget av disse reaksjonene har nok kommet som en overraskelse på mange, men er karikaturtegnene en isolert årsak til at flagg og ambassader står i flammer?

Helt siden 11. september 2001 har vesten – med USA i spissen – ført en såkalt "krig mot terror", som i all hovedsak har vært rettet mot muslimske land i Midtøsten. De siste fem åra har USA, med god hjelp av media, klart å male et ufortjent og stigmatiserende fiendebilde av verdens muslimer. Dette fiendebildet har – satt på spissen – fått mange i vesten til å se på den gjennomsnittlige muslim som en antidemokratisk, kvinneundertrykkende terrorist som tvangsgifter bort sine døtre over en lav sko. Denne fremmedgjøringa har skapt grobunn for mer rasisme, mer fremmedfrykt og økt intoleranse som kommer til uttrykk i stadig grovere former. Dermed er det ikke så vanskelig å forstå at strikken ryker når slike bilder kommer på trykk – etter det massive presset muslimer har vært pålagt av det vestlige samfunnet de siste åra.

Mangelen på en grunnleggende respekt og forståelse for muslimer og andre "ikke-vestlige" kom nemlig sterkt til uttrykk da Jyllandsposten og Magazinet trykket de omstridte Muhammed-karikaturene. Å trykke disse tegningene var verken nødvendig eller viktig for ytringsfriheten. Å trykke disse bildene var respektløst og intolerant. Riktignok var det ikke straffbart i følge loven, men vi kan ikke akseptere at media bidrar til å brenne broer mellom øst og vest på denne måten for så å si "men det er jo ikke forbudt". Skal ytringsfriheten være hevet over all moral og dømmekraft? Over presseetikk og folkeskikk?

Statsminister Jens Stoltenberg og utenriksminister Jonas Gahr Støre vil ikke beklage at tegningene kom på trykk, og det burde de heller ikke gjøre. Men kanskje norske myndigheter burde beklage, overfor det internasjonale samfunnet, at vi gjennom vår politikk ikke har klart å skape et samfunn hvor respekt for andre religioner og kulturer er en grunnleggende faktor.

IDA LØKEN KILLIE

EVAKUERT: Evy Fjellro, Torunn Hansen og Silje Folkvord måtte forlate Libanon som følge av Muhammed-bråket.

- Vi følte oss trygge

Fem sykepleierstudenter fra Tromsø ble sist uke evakuert fra Libanon. De hevder at opptøyene fra Mohammed-karikaturene i stor grad skyldes ekstreme miljøer som utnytter situasjonen til politisk vinning.

TEKST: CARINA HANSEN / ROBERT VANGSTAD
UTVIK

Sykepleierstudentene Silje Folkvord, Torunn Hansen og Evy Fjellro hadde ikke sett noe til urolighetene rundt Muhammed-tegningene, selv om de befant seg i Damaskus da opptøyene startet. Kjennskap til demonstrasjonene fikk de først da tekstmeldingene hjemmefra begynte å strømme på. – Det verste var egentlig alle meldingene vi fikk, vi ble veldig forvirra og trodde først at det handlet om den interne konflikten i Libanon, sier de. Sykepleierstudentene var i Libanon i tre uker, hvor de drev med oppsøkende virksomhet i hjemme-

tjenestene. Egentlig skulle de ha vært der i seks uker.

Mandag sist uke ble de kalt hjem fra sitt opphold i en palestinsk flyktingleir utenfor Beirut i Libanon. – Vi følte oss veldig trygge i flyktingleiren. Det var ytterliggående grupper som sto bak opptøyene. I flyktingleiren følte vi at de som bodde der ikke hadde noe imot oss. I tillegg ble vi i stor grad skjermet fra det som skjedde i byene, sier de.

De mener at både den norske og den danske regjeringens manglende vilje til å beklage at tegningen kom på trykk er hovedgrunnen til protes-

tene. – Grunnen til at mange er så forbannet på Norge og Danmark er at de har hatt tre måneder på seg til å beklage tegningene, uten å gjøre det, forklarer de.

Sykepleierstudentene synes det er synd at praksisoppholdet ble så kort, men er også glade for å være hjemme igjen. – Selv om vi følte oss trygge der nede, føler vi imidlertid også at det var riktig å komme hjem med tanke på familie og venner som var bekymret over den rådende situasjonen i Midtøsten, forteller Silje, Torunn og Evy.

Politiske egeninteresser
Silje Folkvord trekker frem de ulike politiske gruppens egeninteresser som en viktig faktor for å forklare den situasjonen som har oppstått. – Det er faktisk Fatah, som nettopp tapte det palestinske valget, som i størst grad har stått bak

de demonstrasjonene som har vært i Palestina. Og ikke bare det, som ofte blir sett på som en mer religiøs bevegelse. Det viser at det ikke bare er en religiøs reaksjon, men kanskje mye at politiske grupper bruker situasjonen til politisk vinning. De aller fleste muslimer evner å se at det er flere sider av saken. De som hadde kontakt med sykepleierne, sier også at vi ikke hadde noe å gjøre, sier Folkvord.

Evakuert

De tre jentene forlot Libanon søndag, etter samme dag å ha blitt bedt om å forlate landet av den norske ambassaden. På vei til flyplassen så de en bil som brant i bakgrunnen fra den brennende danske ambassaden i Beirut. Alle tre fredag hadde Høgskolen stemt at studentene skulle bli sendt hjem. – Vi har hatt det veldig fint. Høgskolen har hatt jevn kontakt med oss, og vi får

Dårlig sikkerhetsberedskap

Hadde studentene tilhørt Universitetet istedenfor Høgskolen er det ikke sikkert situasjonen hadde blitt taklet like eksemplarisk, mener lederen for SEMUT.

TEKST: CARINA HANSEN

Universitetet i Tromsø har flere utvekslingsstudenter enn Høgskolen, men de har likevel ingen felles erklært policy på hvordan man håndterer situasjoner som den sykepleiestudentene endte opp i. Det finnes heller ingen sentral oversikt over hvor mange studenter som

befinner seg i utlandet. - UItø har valgt å delegereransvaret til fakultetene fordi reisevåne er svært forskjellig avhengig av hva man studerer. Dermed blir også rutinene ulike, sier Håkon Fottland, administrativ leder i Senter for Miljø og Utvikling, som blant annet beskjeftiger seg med studentutveksling til land utenfor den vestlige verden. Han mener at det kan være behov for å kikke på rutine- ne. - Dette kan være en god anledning til å se nærmere på hva vi kan gjøre, sier han.

Under "Universitetets retningslinjer for feltarbeid og tokt" stilles det særskilte krav til feltarbeid på Svalbard, der

man blant annet må lære å skyte. Fottland påpeker at hvis man skal til Sahara så må studentene ta vare på seg selv. - Retningslinjene ble sist revidert i 2004, og det jobbes enda med å få et vedtak for studenter som skal lengre ut i verden. Siden man ikke har et øyeblikkelig sikkerhetsberedskap er det viktig at studentene vet hvem de skal ta kontakt med hvis de føler seg utrygge, mener Fottland.

UItø har inngått en avtale med Sjømannskirken som skal hjelpe studentene i tilfelle av en krise, men Fottland mener at dette ikke er nok. - Inngenting hadde vært bedre enn en helhetlig dedikert person som har full oversikt, avslutter Fottland.

jent vår praksis, sier de. De må å gjennomføre noen ukers praksis i Norge som erstatning for den praksistida de mistet i Beirut, men det innebærer ikke lengre studietid totalt.

sykepleiestudentene var ikke å noe tidspunkt redde når de oppholdt seg i leiren. - Vi følte oss overhodet ikke truet. I leiren tok de det nesten ille opp at vi måtte dra, forteller de, og fortsetter: - Det er synd at vi måtte reise hjem halvveis i løpet. Men vi har fått mye igjen

for oppholdet likevel, selv om vi også møtte en del utfordringer, særlig i form av kommunikasjonsproblemer.

Livet går videre

Studentene hadde praksis i den palestinske flyktingleiren Bourj utenfor Beirut i Libanon. Der kom de nært inn på palestinske flyktinger, som levde under umenneskelige forhold. 20 000 mennesker var trykt sammen på en kvadratkilometer, i et virvar av trange smug, søppel og rotter. Der opplevde

de også hvordan palestinerne hadde lært seg å la livet gå videre, selv om de levde under konstant trussel. - I Norge er vi ikke vant til dette. Derfor ser vi

annerledes på det å bli truet. Vi er ikke vant til å leve under press, og Ola Nordmann skal leve til han er 86. Men palestinerne har vært vant til å leve

i krigsherjede områder hele livet, og har derfor et annet perspektiv på ting, avslutter de fem sykepleierstudentene.

NOEN Å SNAKKE MED?

Studentenes sosialtjeneste er et rådgivingskontor hvor du kan komme til individuelle samtaler om ulike studiemessige, sosiale eller personlige forhold - eller delta i en av våre grupper/kurs. Du kan også få info om studenters rettigheter i forbindelse med trygd, sosiale rettigheter, fastlegeordning, psykolog og helsefond etc.

Hvor: I kjelleren på SV- FAK bygget (egen inngang ved busstoppet)

Treffetid: kl. 10.00 - 15.00 hver dag.

ÅPEN TIME hver dag kl. 13.00 - 14.00 uten timebestilling på forhånd.

Ekspedisjonen tlf: 776 49050

Epost: sosialtjenesten@sito.uit.no

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

www.ak.uit.no

FINURLIG FORSKNING

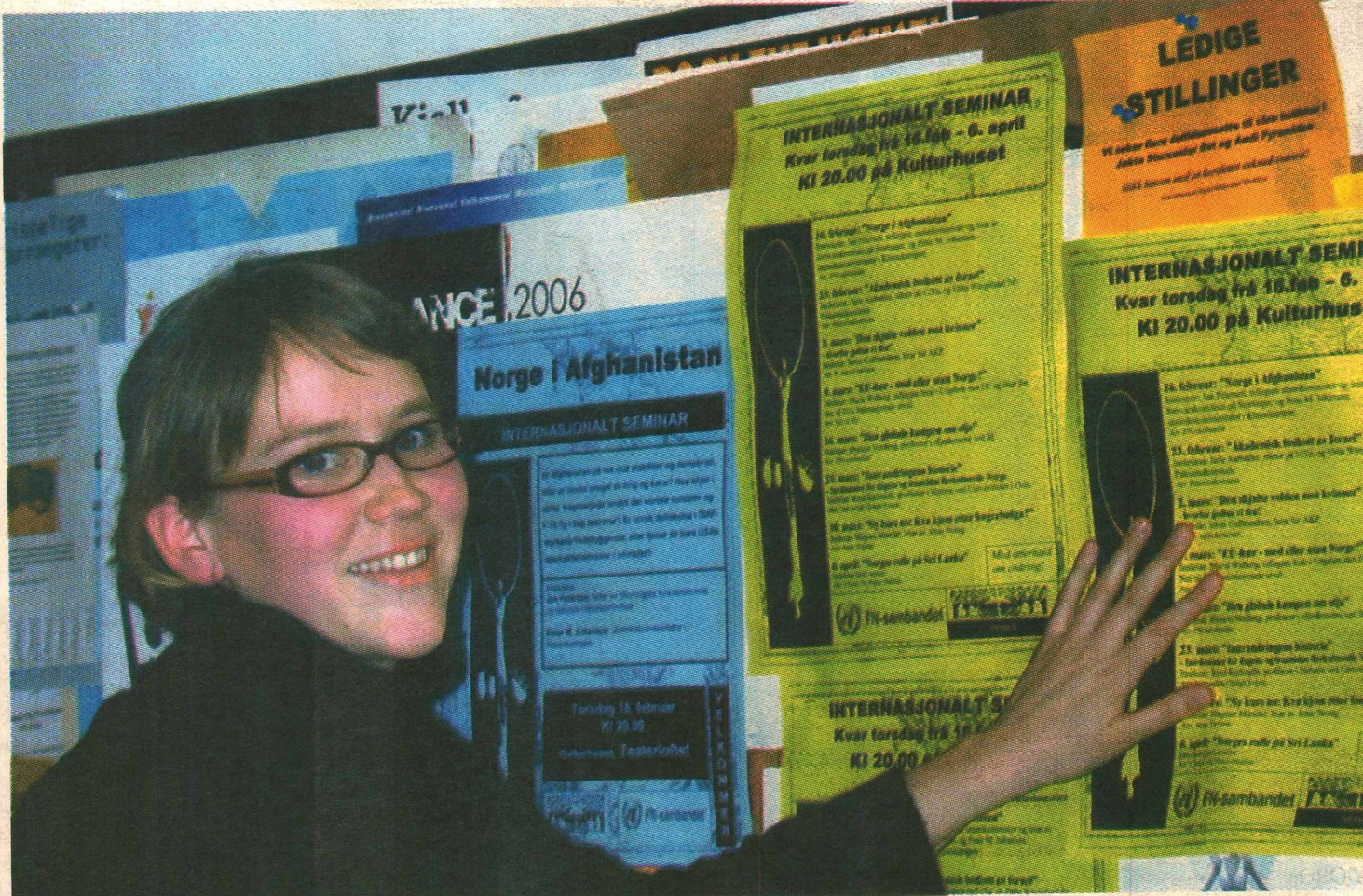
Kjønnsforvirra kongesnegle

Kan hunnene hos kongesneglen bli sterile og utvikle maskuline kjønnskarakterer som falsk penis etter å ha blitt utsatt for miljøgiften TBT (tributyltinn)?

Tributyltinn (TBT) er en miljøgift som har blitt brukt som begreingshindrende middel i skipsmaling siden 60-årene. På begynnelsen av 80-tallet ble man oppmerksom på noen av skadevirkningene av stoffet, og en rekke forskningsprosjekter har påvist hormonforstyrrende effekter hos organismer som har blitt utsatt for TBT, deriblant såkalt imposex hos kongesneglen. Betegnelsen imposex dekker begynnende kjønnsendringer som for eksempel utvikling av maskuline trekk som penis og sædledere hos hunnene. Forekomsten av individer med imposex er størst i områder med mye skipstrafikk, sannsynligvis på grunn av større forekomster av miljøgifter som TBT.

Mastergradstudent i marinbiologi Ida Elisabeth Dahl-Hansen skal se på kongesneglen fra to ulike lokaliteter i Nord-Norge for å forsøke å finne ut om dette er tilfelle eller ikke. Hun skal studere eggledere og øvrig kongesnegleanatomi for å fastslå om TBT har ført til hormonforandringer i kroppen til hunn-sneglene, og følgelig kan ha forårsaket utviklingen av sædledere og såkalt pseudopenis (falsk penis). I fremskredne stadier av imposex blir sneglene sterile og dør. TBT kan altså utgjøre en alvorlig trussel mot lokale bestander av kongesnegler.

THERESE S. RYE

ØNSKER VELKOMMEN: Koordinator for Internasjonalt Seminar, Åsne Refsdal, ønsker velkommen til et nytt internasjonalt semester.

Setter verden på kartet

Internasjonalt Seminar er igjen klart til bruk, og årets første møte vil ta for seg Norges rolle i Afghanistan, med utenrikskommentator Peter M. Johansen og tidligere utenriksminister Jan Petersen som innledere.

TEKST OG FOTO: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Internasjonalt Seminar er et debattforum og nettverk mellom ulike organisasjoner i Tromsø, hvor viktige temaer om internasjonale forhold blir satt i fokus. Israel-Palestina-konflikten, kvinnekamp, oljepolitikk og Norges rolle på Sri Lanka er bare en liten håndfull eksempler på hva vårens plakater kan by på. Men koordinatoren for Internasjonalt Seminar, Åsne Refsdal, påpeker at det like fullt er en ramme for sosial aktivitet. - Ja, vi vil ha tilbake de gode gamle tidene da man kunne diskutere internasjonale temaer over en pils og en lav terskel. En viktig del er at det skal være uformelt og sosialt.

Refsdal opplyser om at seminarene startet opp på universitetsområdet en gang på 90-tallet etter initiativ fra og et samarbeid mellom studentstyret og SEMUT (Senter for miljø og utvikling). Men oppslutningen skjøt fart først da møtene ble flyttet til Mackkjelleren.

Vil ha mer engasjement

Nå har arrangementet fått nok et nytt lokale, og de som har en kveld i uka til rådighet for å engasjere seg i andre saker enn akkurat det som foregår inni deres egen navle, har en gylden anledning til det hver torsdag fra 16. februar til 6. april klokka 20.00 på Kulturhuset. Etter et gjennomsnittlig oppmøte på rundt femti hoder i fjorsemesteret mener Refsdal at de ansvarlige for Internasjonalt Seminar har all grunn til å være fornøyd. - Men målet er å få enda flere til å engasjere seg, og dette gjelder ikke kun studenter, legger hun til.

Refsdal etterlyser likevel et noe bredere engasjement fra de ulike studentorganisasjonene; - For eksempel var studentstyret veldig aktive i oppstartsfasen, men ettersom organisasjonen hovedsaklig nå er drevet av SEMUT og FN-sambandet har de mistet mye av sin påvirkning, og derfor har også engasjementet deres minsket.

Afghanistan, et norskt anliggende?

Etter lang tid med organisering er vårprogrammet omsider festet, og her skulle det være rikelig med temaer som burde vekke en solid porsjon engasjement.

Første seminar er i regi av FN-sambandet og vil drøfte Norges rolle i Afghanistan. Jon Børge Hansen i FN-sambandet kan opplyse om at tidligere utenriksminister og nåværende leder av forsvarskomiteen på stortinget, Jan Petersen, vil grunnngi Norges utsendelse av både fire F-16 fly og enda en

styrke på nitti norske soldater forrige mandag. Dessuten kan han konfronteres med Norges generelle rolle i det krigsrammede landet. Opponent Peter Johansen, utenrikskommentator i Klassekampen vil deuten ta opp forskjellen mellom de to operasjonene Enduring Freedom, den amerikanske styrken, og ISAF, NATO-styrken samt stille spørsmål ved om man kan være sikre på at den intensjonen med disse styrkene er å sørge for stabilitet og demokrati, eller om det er skyggeside som det må kales lys over?

FAKTA

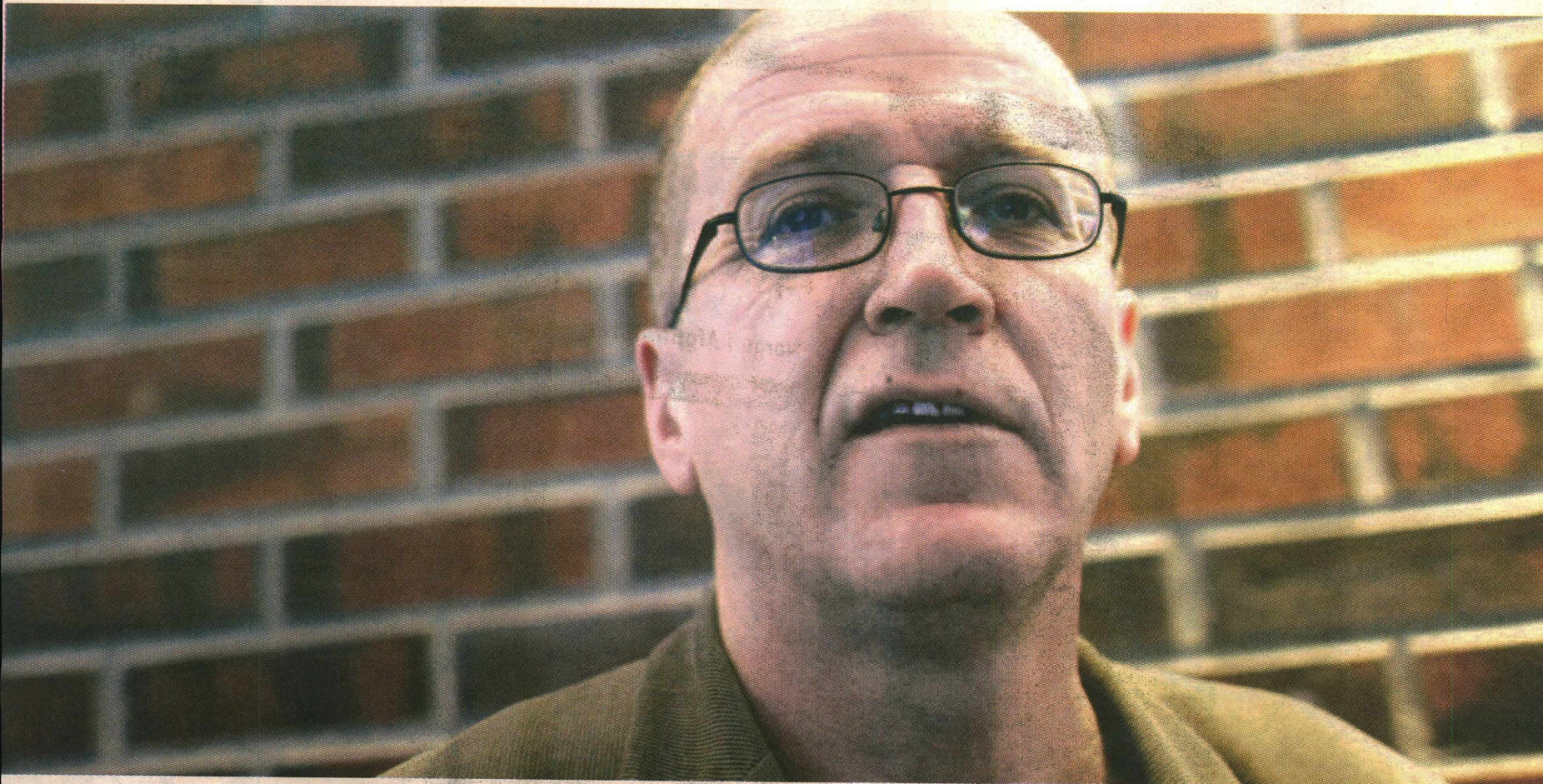
Internasjonalt Seminar er en solidaritetsorganisasjon og et debattforum som setter internasjonale temaer i fokus.

Organisasjonen er drevet som et samarbeid mellom SEMUT og FN-sambandet.

Møtene er arrangert av ulike organisasjoner i Tromsø, og studenter som vil arrangere et seminar kan stille opp på årsmøte begynnelsen av desember og melde sin interesse.

Seminarene finner sted på Kulturhuset hver torsdag klokken 20.00.

Seminarene er gratis og åpne for alle.

NY ORDNING: Professor Ole Karlsen tar til orde for å forandre veilederens rolle ved UiTø.

Vil endre veilederrollen

Veileder bør ikke være med på karakterfastsettelsen, mener Ole Karlsen, professor i nordisk ved UiTø.

TEKST: THORALF FAGERTUN
BILDE: RUTH HELEN THORHEIM

kjølvannet av debatten "Master på tre uker" som har preget Utopia i vinter, tar Karlsen til orde for en diskusjon om veilederens rolle. Professoren har lang erfaring som sensor, og er kjent med en forandring gjort ved Universitetet i Oslo (UiO). Der har man, i hvert fall på nordisk og i litteraturfagene, fjernet veileder fra eksamenskommissjonen, sier Karlsen til Utopia.

Tromsø består eksamenskommissjonen som skal vurdere en masteravhandling av en intern sensor, en ekstern sensor og studentens veileder. I Oslo er altså veilederen fjernet, og under muntlig eksamen er det en interne sensor som utfører eksaminasjonen.

Dette hindrer at veilederen spiller en for dominerende rolle i arbeidet. Svakheten er at veilederen ikke får gjort rede for oppgavens bakgrunnshistorie.

Karlsen tar nå til orde for å endre veilederens rolle under eksamensarbeidet ved UiTø,

men ønsker ikke å innføre UiO-modellen.

Ikke karaktersetting

- Jeg tror ikke den beste løsningen nødvendigvis vil være å kutte veilederen fra eksamenskommissjonen, men vi bør diskutere oss frem til en enighet om hva veilederens rolle skal være. Et forslag er at veileder legger fram prosjektet og dets bakgrunn og redegjør for eventuelle spesielle omstendigheter, og så trekker seg tilbake, slik at sensorene kan drøfte seg fram til karakteren i enerom, meddeler Karlsen.

- Debatten i Utopia skal jeg ikke si så mye om, men skulle det komme noe godt ut av den, må det for det første være at vi diskuterer hva slags rolle veilederen skal ha. Vi er et lite miljø med stor nærhet mellom student og underviser. Jeg tror nok at det kan være et problem at noen veiledere overdriver det å snakke sin kandidats sak. Det er klart, veileder man 15 kandidater til en hver tid, er det noe annet enn å ha en kandidat hvert tredje år. Det sier seg selv at det i sistnevnte tilfelle går mer på din personlige ære og at det for veileder vil ligge personlig prestisje i at kandidaten får et godt resultat.

For snill karaktergivning

Karlsen mener dessuten at debatten i Utopia viser at det

eksisterer et stort behov for de nasjonale karakterpanelene. I fjor utførte for første gang de nasjonale karakterpanelene sin gjerning: Å vurdere karakterene satt ved institusjoner for høyere utdanning i Norge. I Tromsø ble det blant annet oppdaget bemerkelsesverdig høy karaktergivning ved faget allmenn litteraturvitenskap.

- "Master på tre uker"-debatten kan således være et symptom på et noe mer gjennomgripende problem, antyder Karlsen.

- I det gamle systemet hadde ulike fag ulike tradisjoner for karaktergivning. Noen fag var snille, andre ikke. Karakteren 2.2 i et fag kunne tilsvare 1.8 i et annet fag. Dette ble et problem når kandidater fra ulike fag søkte om de samme stipendene.

- Etter fjorårets vurdering har vi fått bekreftet det vi trodde fra før: Allmenn litteraturvitenskap – i alle fall i Tromsø – gir for gode karakterer. Det er derfor veldig viktig at karakterpanelenes vurdering blir fulgt opp av fakultetsledelsen, slik at det får konsekvenser for karaktergivningen i faget. Det er særlig viktig at det ved tildeling av gode karakterer er sånn noen lunde samme praksis hos forskjellige fagfelt, understreker Karlsen.

Burde veileder ekskluderes fra karaktersettingen?

PIA HØGMO ANDERSEN, MASTER I NORDISK SPRÅK

- Jeg synes det er greit at veileder er med i eksamenskommissjonen, men sensorene burde ha det avgjørende ordet i karakterbestemmelsen. Veileder bør være til stede for å forklare oppgaven og for å representere studenten.

SOLVEIG BALLO, MASTER I SAMFUNNSØKONOMI

- Jeg har aldri tenkt over at ordningen faktisk er som den er, men det har nok både positive og negative sider at veileder sitter i eksamenskommissjonen. Det er positivt at veilederen er godt kjent med grunnlaget for oppgaven, bakdelen er at veilederen vet hvor flink – eller ikke flink – studenten har vært i arbeidet med oppgaven. Ekskluderes veilederen fra karaktersettingen kan han bli veldig interessert i å få studenten til å lage en god oppgave. Hvis de har positive erfaringer fra Oslo eller andre steder, kan det være noe å prøve her også, hvis man ikke er fornøyd med dagens ordning.

MARIANNE UTENG, MASTER I NORDISK LITTERATUR

- Veileder har fulgt hele løpet og det er en trygghet å vite at han sitter i eksamenskommissjonen. Slik har det vært bestandig, hvorfor skal man forandre på det? Det kan være de som tenker at det er mest rettferdig at bare sensorene er med i kommissjonen, men jeg synes dagens ordning fungerer fint. Det er en helt ny tanke for meg at det går an å stille spørsmål ved denne ordningen.

TORSTEIN EMANUELSEN, MASTER I HISTORIE

- Jeg har aldri tenkt over spørsmålet før, men umiddelbart synes jeg det høres ut som en god idé. Men det er mulig jeg mener noe annet i morgen. Veilederen kan ofte være blind for en oppgave de kjenner godt, slik at det blir vanskelig å vurdere hvor god den egentlig er. Veilederne kjenner studentene og det kan slå ut både positivt og negativt. Kanskje kan det gi veilederne en ekstra skjerping hvis de ikke kan påvirke karaktersettingen.

SMIL TIL FOTOGRAFEN: Mannen bak NM i høvling, bedre kjent som Quizmaster på Driv, heter Helge Notø.

Otto von Quiz-master

Han har arrangert åpent NM i grøtspising, blitt headhunta til Ompaniet som fanebærer og alle forbildene hans heter Otto von et-eller-annet. Møt Quiz-master Helge Notø.

TEKST: BENEDIKTE AAS
FOTO: RUTH-HELEN THORHEIM

De fleste av dagens studenter kjenner nok Helge Notø best som ansatt ved Akademisk Kvarter og Quiz-master på fredagskveldene på Driv. De som har holdt til på UiTø en lengre stund, har nok flere minner om Helge, som har vært engasjert i de fleste ting en student kan engasjere seg i. Og ifølge Helge var studentmiljøet bedre før.

- Nå blir det kanskje litt gammelmanns-aktig å si at alt var bedre før, men for ti år siden var det mye lettere for studentene å engasjere seg. Før kvalitetsreformen gjorde det ikke noe om man kasta bort et par uker på frivillig arbeid og moro, men nå er det pugging og innleveringer hele tida for studentene, mener Helge.

Ingen stor friskus

Helge er opprinnelig fra Svolvær i Lofoten, men har aldri klatra opp Svolvær-geita.

- En gang overnatta jeg på fjel-

let bak Geita, det var en tåpelig tur. Jeg har aldri vært noen stor friskus, bortsett fra når jeg har måka snø fra taket på Universitetet. Hva kan jeg si? Jeg var ung og trengte pengene, sier en munter Helge.

Han starta som historiestudent ved UiTø høsten 1994, og begynte fort å engasjere seg i studentmiljøet. Først som scenearbeider i Studentrevyen i '95, deretter gikk han videre til Studentradioen som ble lagt ned i '96.

- Og i 95 blei jeg headhunta til Ompaniet som fanebærer. Der hadde jeg ei lykkelig tid som fanebærer i to år, før det glapp ut av meg i fylla at jeg spiller trommer, flir Helge, som spilte trommer i Ompaniet frem til 2001.

Startet Debut-uka

Helge var også med på å starte Debut-uka, som ble arrangert for første gang våren '96. Han satt som leder i Debut-uka fra '98 til 2000, og har funnet på mye rart i Debut-ukas regi.

- Min personlige favoritt er da vi arrangerte åpent NM i grøtspising. Vinneren spiste ca 3,6 kilo grøt. Premien? Grøt selvfølgelig! sier Helge, som også var med på å arrangere åpent NM i roping, ryggsekkpakking og høvling.

- Åpent NM i roping var også en suksess. Vi rigga opp en scene utenfor Labyrinten, med publikum og decibelmåler. Her var premien halsdrops. Åpent NM i høvling hadde moderat suksess, fordi dommerne var lite synkronisert. Enkelte av dem syns det var mest morsomt å se hvor lenge folk i det hele og store gadd å høvle. Åpent NM var i alle fall vår PR-jippo for å komme på TV og få Tromsø på kartet.

Ved siden av Debut-uka har Helge også vært en del med på UKA, med variabel suksess.

- Det er jo litt synd at ikke alt jeg har vært med på har blitt en suksess, men vi har hatt det utrolig artig. Det viktigste med å arrangere ting er jo å ha det artig selv, sier Helge.

Quiz-master

Våren 2003 starta Helge Drivs fredags-Quiz sammen med Stig Theodor Johnsen, som ble en suksess fra begynnelsen. Pu-

blikumsrekorden er på 91 lag samme kveld. Da var det fullt opp til 3. etasje på Driv med videooverføring fra Håkon Scene. Siden det har de hatt en stabil publikumsmasse.

Vi har hørt rykter om at dere skal slutte?

- Vi har prøvd og prøvd... sukker Helge.

Hva er det som gjør dere så unike?

- Jeg vet ikke helt, men vi gjør i alle fall en god jobb med spørsmåla. Dessuten samarbeider Stig og jeg godt, vi har samarbeida mye før. Stig er i stor grad min partner in crime, sier Helge.

19.mai i år er det finale, og da er det slutt med Helge som Quiz-master.

- Det betyr nødvendigvis ikke at Quiz'en er over, det er jo andre som kan overta, sier Helge.

Forbilder og diktlesing

Har du noen planer for i år?

- Jeg har blitt gammel og intellektuell. Har jo kjøpt meg briller også, jeg skjønner ikke hvorfor jeg har lest så mye, når man heller kan kjøpe seg briller for å se intellektuell ut!

Hvordan ser du på fremtida?

- Jeg kommer nok til å fryse i hjel mens jeg står ute og røy-

ker. Jeg er profesjonell røyker, så hvorfor gi seg med noe mer er så god til?

Helge sier han har mange forbilder, som er litt her og litt der. Et fellestrekk ved mange av dem er at de heter Otto von et-eller-annet.

- Otto von Liliental som faktisk opp seilflyet er et bra forbilde å ha. Det samme med Otto von Porat, som faktisk er en norsk mann med mesterskapsbelte i boksing.

En del folk kjenner kanskje også Helge igjen som diktleser fra ei gardintrapp i gamle-Bredgaen.

- Jeg leser bare andres dikt. Arne Hjeltnes har noen gode. "Nå ligg eg med kona til svennen" og "Då Derrick var liten" er et par klassikere, sier Helge. En gang han leste dikt gikk han ned i gardintrappa i stykker, og da ran han elegant over et bord ved siden av. Etter det måtte han holde gardintrappa oppe mens han leste dikt.

Et råd Helge vil gi til studenter er å være mer sosiale, eksempelvis ved å sitte mer i Bredgaen. - Husk at en essens er kaffe og røyk, eventuelt pølser avslutter Helge.

PÅ UTSIDA

SAMLER INN PENGER: Psykologistudentene vil hjelpe innvandrere med psykiske problemer.

Hatten av for Psychaid

Hver fjerde nordmann vil komme til å slite med psykiske problemer en eller annen gang i løpet av sitt liv. Problemene, som allerede er vanskelige, blir bare forsterket når en snakker et annet språk.

TEKST: HELENE SKJEGGESTAD
FOTO: THERESE M. LINDSETH

Psykologistudentene i Tromsø engasjerer seg for innvandrere med psykiske problemer gjennom innsamlingsaksjonen Psych-aid, som for andre år på rad er et prosjekt i fellesskap med psykologistudentene i Oslo, Bergen og Trondheim. Inntektene for årets innsamlingsaksjon skal gå til Mental Helse Akerhus Flerkulturelt lag. Søknadshavet var det deres ønske som skilte seg spesielt ut. Leder for årets aksjon, Elisabeth Ovanger Barrett, forteller: Av alle søknadene som kom inn, fanget denne deres umiddelbare oppmerksomhet med en høyaktuelle problematikk, samtidig som den grep problemet på en nyskapende måte.

Etter prosjektet er delt i tre deler som hver tar for seg ulike problemområder. Den første delen går på å oversette brosjyrer og informasjonsmateriell fra norsk til urdu, persisk og arabisk. Målet er å oversette til enda flere språk senere. Del to innebærer en satsing på sosiale arrangementer, der medlemmer og andre interesserte kan komme for å møte likesinnede.

Det siste delprosjektet går ut på å skape et dagtilbud til kvinner med innvandrerbakgrunn og eldre innvandrere. - For å sammenfatte prosjektet kan en si at det jobber med å overvinne språk- og kulturbarrierene som oppstår når en flerkulturell ønsker å søke hjelp i det norske helsevesenet, sier Barret.

Utarbeidet av innvandrere selv

Prosjektleder Ann-Kristin Fiskerud kan fortelle at det er innvandrere selv som har utarbeidet prosjektet, med klare instruksjoner på hva de trenger og hva de ønsker skal skje. - 1 av 3 innvandrere sliter med psykiske lidelser som depresjon og ensomhet når de kommer til Norge. Disse lidelsene blir bare forsterket når de ikke oppsøker hjelp. Et eksempel på noen av utfordringene med å søke hjelp er kvinner som føler seg ukomfortable med å kle av seg foran en mannlig lege. Vår oppgave blir å fungere som veiledere og støttespillere på deres vei til behandling, men vi vil også drive med oppfølging selv om de er inne i systemet, sier hun. - Det er også meget viktig for alle mennesker å snakke med folk som har vært, eller er, i lik-

nende situasjon som en selv. Derfor går mye av prosjektet ut på sosiale aktiviteter der en kan hjelpe og støtte hverandre og treffe mennesker som forstår hva en sliter med. Det at Psych-aid har valgt å støtte vårt prosjekt betyr enormt mye for oss, og vil komme til å bety enormt mye for mange innvandrere, som i Norge i dag tross alt er 8% av befolkningen. Psykiske problemer er et voksende problem og det blir meget viktig at vi får oppmerksomhet rundt dette temaet. Derfor er jeg dypt rørt over psykologistudentenes initiativ, jeg tar av meg hatten for dem, sier Fiskerud.

Todelt formål

Rannveig Grøm Sæle, et annet medlem av styret for årets innsamlingsaksjon, minner om at formålet er todelt: - Vi ønsker selvfølgelig å skaffe penger til formålet, men minst like viktig er det å skape blest rundt selve problematikken og få psykiske problemer blant innvandrere frem i søkelyset, sier hun. Hun legger også til at selv om denne aksjonen blir satt i gang av psykologistudentene og er relevante for deres studier, betyr ikke det at aksjonen bare er for psykologistudentene. Medfølelse og forståelse kan alle relaterer til og hun oppfordrer alle studenter til å melde seg som bøssebærere til Psych-aid aksjonen.

Håp i havet

Den fjerde HÅP I HAVET-konferansen ble gjennomført torsdag 2. februar 2006 med bortimot 350 deltakere av både studenter, forskere og næringslivet. Fiskeriminister Helga Pedersen overrasket studentene med en pengegave på kr. 100.000,- til HÅP I HAVET. Pengene skal bidra til å knytte tettere kontakt mellom norske og russiske studenter og på den måten styrke de fiskerifaglige nettverkene på tvers av grensene i nord. Hun ønsket at pengene skal brukes på en slik måte at flere russiske studenter innen fiskeri- og havbruksnæringen skal komme til NFH. (NFH)

Realkompetanse gir økt frafall

Studenter med realkompetanse gjør det langt dårligere enn andre studenter på universitetet, viser en fersk forskningsrapport fra NIFU Step. Blant studenter med realkompetanse er 56 prosent ute av høyere utdanning etter ett år, mot 21 prosent av de med generell kompetanse. To av tre har sluttet i løpet av to år og det første året produserer de i snitt tolv studiepoeng færre enn andre studenter. Det er særlig realkompetansesstudenter ved universitetene som kommer til kort, mens de som studerer ved høyskolene, presterer stort sett som andre studenter. (Universitas)

NTNU lukker alle fag

24. januar vedtok styret ved NTNU i all hast å adgangsbegrense alle fag neste år. Vedtaket ble sett på som nødvendig fordi Kunnskapsdepartementet skjærer ned på bevilgningene til NTNU. Rent praktisk vil adgangsbegrensningen innebære at NTNU ikke kommer til å ta opp flere studenter enn det ble gjort i fjor. (Under Dusken)

Tjener penger på våpensalg

Norge er det landet i verden som tjener nest mest på håndvåpensport sett ut fra antall innbyggere. Norge er blant de 20 største våpensportorene i verden. Changemaker og Kirkens Nødhjelp mener det må settes i verk tiltak for å vite hvor våpnene ender opp. (Kirkens Nødhjelp)

Utviklingsland - viktig for deg?

SEMUT vil fremme kunnskap om utviklingsland:

Studentstipend - Mastergradstipend
Ph.D. Overgangsmidler - Andre tiltak

Søknadsfrist: 01 mars 2006

uit.no/semut/strategimidler

- eller: Håkon Fottland, SEMUT, Øvre Lysthus, (776) 45529

Da utenriksministeren holdt sin nordområdetale i Tromsø sa han "mulighet" 2 nordområdepolitikk gitt kunnskapsinstitusjonen UiTø nye muligheter?

- Støres lille hjelper

Nylig satte regjeringa ned et ekspertutvalg for nordområdene. - Vi må videreutvikle Universitetet i Tromsø som det viktigste kunnskapsinstrumentet i nord, sier sjef for utvalget og rektor ved UiTø, Jarle Aarbakke.

TEKST: TALE SEVERINA HALSØR/ JØRN NORMAN PEDERSEN
FOTO: RUTH HELEN THORHEIM

Ekspertutvalget for nordområdene rapporterer direkte til utenriksminister Jonas Gahr Støre. Formålet med utvalget er å komme med innspill og forslag til en norsk politikk i nordområdene. Rektor ved Universitetet i Tromsø og leder for utvalget, Jarle Aarbakke vektlegger helhet som et sentralt stikkord: - Nordområdepolitikken vi har hatt hittil, i

likhet med mye annet innafor norsk politikk, har vært sterkt prega av fragmentering; både mellom departementene og i forhold til hvordan politisk perspektiv man innehar. Utenriksministeren har satt kunnskap i sentrum for regjeringens nordområdepolitikk. Vi mener at om vi skal klare å styrke kunnskapen, så må vi komme med de gode forslagene som får departementene til å arbeide sammen, sier rektoren.

Videre forteller Aarbakke om viktigheta av å knytte ulike politiske miljøer og fagmiljøer sammen og hvordan utvalget skal stå i spissen for dette arbeidet i nord.

- Det er et stort ansvar å knytte ulike kompetansemiljøer sammen gjennom vårt arbeid, både politiske og faglige miljøer. Jeg har sagt til Støre at han skal betrakte meg som en landslagstrener, sier Aarbakke med et smil.

Miljøutfordringer

Nå som regjeringa nylig har åpnet for oljevirkosomhet i Barentshavet er selvfølgelig utfordringene knytta til økt petroleumsvirkosomhet i nord et dagsaktuelt tema. Press fra økonomisk sterke oljeselskaper og særlig USA er nok mye av bakgrunnen for denne økte utvinninga. - Selvfølgelig, mye av bakgrunnen for økt oljeutvinning her til lands er jo den energisituasjonen vi har i verden i dag, som preges av ustabilitet, høye oljepriser og så videre. Her har blant annet den amerikanske ambassadøren påpekt at Norge er en stabil, pålitelig, forutsigbar og demokratisk leverandør av olje og gass til USA, sier Aarbakke.

Hvordan ser du på de økte miljøutfordringene man nå møter i forbindelse med økt utvinning?

- Det er utrolig viktig å påpeke at den oljeutvinningen som vil foregå i Barentshavet, er i over-

ensstemmelse med kravene om miljøforsvarlighet. I denne anledning kan jeg jo nevne at Russland nå har kommet på banen i forhold til oppfyllelse av miljøkrav på russisk sokkel, hvor de blant annet vil se på den norske forvaltningsplanen. Dette er jo gledelige nyheter i forhold til miljøspørsmålet, forteller aarbakke.

Spørsmålene knytta til langvarige vernesoner kontra ei fortløpende vurdering av vernesituasjonen har ikke utvalget tatt stilling til. Likevel påpeker Aarbakke nødvendigheta av å ha et langvarig perspektiv på saken. - Det er selvfølgelig uhyre viktig at vi innehar et langsiktig perspektiv på de mulighetene som ligger i norsk petroleumsvirkosomhet i Barentshavet, samtidig som vi må påpeke at en viktig forutsetning her er at utvinningen skjer på mest mulig forsvarlig måte. Vi må også ha et bredt perspektiv, vi må se

nordområdene fra Nordpolen som det heter, det vil si at vi må ha som mål å få alle landene med på å sikre en felles kunnskap om dette gigantiske sårbare området, hvor miljøperspektivet spiller en avgjørende rolle, forteller Aarbakke.

Universitetets rolle i nord

Det har nå gått snart 34 år siden Universitetet i Tromsø åpnet i 1972, og Aarbakke påpeker hvordan universitetet gjennom gang på gang har tatt i og utviklet felt som det tidligere ikke har vært stor interesse for i Norge, som innvandring og geologisk arbeid på dette feltet også. - Vi må videreutvikle Universitetet i Tromsø som det viktigste kunnskapsinstrumentet i nord, sier Aarbakke engasjert. - I denne anledning vil Universitetet i Tromsø høsten 2006 tilby et nytt masterprogram ved matematisk naturvitenskapelig fakultet.

anger og "kunnskap" 24 ganger. Har den rød-grønne regjeringens helhetlige

om skal hete Energi og miljø i nord.

or den gjengse student vil an også se endringer, mener Aarbakke: - En konkret endring er et studentperspektiv vil jo være økt utveksling i forbindelse med regjeringas Barents 2020-prosjekt, hvor vi vil legge rette for både student- og forskerutveksling særlig med Russland. I forbindelse med dette vil det særlig være to områder som er brennaktuelle: Det ene er å utvikle en felles forståelse for hvordan man skal utvalte fiskeriene i nordområdene, det andre er selvfølgelig utvikling av kunnskap knyttet til miljøutfordringene som ligger økt petroleumsvirksomhet i nord, kan rektor fortelle.

Rektor tar ikke for gitt at fokus på nordområdene vil være viktig: - Vi må også sikre prosjekt på lang sikt; det er jo slik at politisk medvind fort kan dabb av med regimeskifter og lignende. Vi må derfor legge inn ting for en langvarig vekst

og et godt studie- og forskningsmiljø her i Tromsø.

Ny tid, nytt studium

Fra høsten av vil Universitetet i Tromsø tilby et nytt masterprogram kalt Energi og miljø i nord. - Programmet er utviklet som en konsekvens av Barents 2020, for å møte den økte etterspørselen etter kompetanse i regionen, forteller rektor Jarle Aarbakke. Hensikten med programmet er i følge studieplanen "å utdanne kandidater med en ekspertise som gjør dem i stand til å møte de spesielle muligheter og utfordringer som er knyttet til energiproduksjon i nordområdene."

Fra sør mot nord

Ifølge Astrid Revhaug, internasjonal rådgiver ved UiTø har nordområdesatsingen satt mer fokus på utveksling: - Fokus på nordområdene er ikke noe nytt for oss som arbeider med internasjonalisering, sier Revhaug. - Men med oljen er det blitt interessant for alle. Universitetet i Tromsø har en nasjonal

forpliktelse i å være best på alt som har med nordområdene å gjøre.

Hun forteller videre at det allerede finnes flere program for utveksling i nord. - I den europeiske delen av Nordkalotten eksisterer det allerede mye samarbeid, både når det gjelder studentutveksling, forskning og helse, men det har ikke vært så mye samarbeid med den amerikanske delen. Det gjorde vi noe med, da vi for fem år siden startet samarbeidet University of the Arctic. Det er nå en paraplyorganisasjon med ca. 90 deltakende undervisningsinstitusjoner fra hele det sirkumpolare området. Som ledd i dette samarbeidet har vi opprettet mobilitetsprogrammet north2north, et stipendprogram for utveksling mellom disse institusjonene. Nylig startet vi også et prosjekt finansiert med EU-midler, som kalles Go North. Der vil vi gjennom nettverket av arktiske universiteter prøve å trekke studenter fra sør mot nord, sier

Revhaug, og fortsetter: - I dag er utvekslingen mellom land i nordområdene en veldig liten del av den totale studentmobiliteten. Vi ønsker å øke denne andelen og mener University of the Arctic er et veldig bra

verktøy for å spre informasjon. Samtidig tror jeg at opphau-singa av nordområdene i samfunnet generelt vil føre til en økning av mobiliteten, avslutter hun.

DETTE ER SAKEN:

Den rød-grønne regjeringens utenrikspolitikk har nordområdene som et av sine store satsingsområder.

I den forbindelse har utenriksministeren satt ned et ekspertutvalg for nordområdene, som ledes av rektor ved Universitetet i Tromsø, Jarle Aarbakke.

En stor del av oppmerksomheten for nordområdene blir viet de forventede olje- og gassressursene i Barentshavet.

Ved sin lansering av regjeringens nordområdepolitikk på Universitetet i Tromsø 10. november 2005 sa utenriksminister Jonas Gahr Støre: "Regjeringen ønsker å sende et tydelig signal om at vi vil bidra til å mobilisere og lytte til kunnskap, kompetanse og ekspertise i nord."

For studentene ved UiTø vil følgene av dette signalet være økt utveksling med Russland og et nytt masterstudium i Energi og miljø i nord.

INGEN BOIKOTTRESOLUSJON: Gudbrand Qvale oppfordrer studentstyret til å si nei.

Underskriftskampanje mot boikott

Gudbrand Qvale, student i statsvitenskap ved Universitetet i Tromsø, har startet underskriftskampanje mot at studentstyret skal ta stilling i "Boikott Israel"-saken.

TEKST: JØRN NORMANN PEDERSEN / EMILIE EKEBERG
FOTO: JØRN NORMANN PEDERSEN

Qvale mener studentstyret i første omgang er en interesseorganisasjon for studenter, ikke

et politisk fora hvor man kan vedta politiske resolusjoner av såpass intrikat og kontroversiell art. - Jeg er i prinsippet ikke mot at studentstyret skal kunne innta politiske holdninger, for eksempel er jo kampanjer mot HIV/AIDS positivt. Men når

det gjelder den israelsk-palæstinske konflikten, så er det så mye historie og mye følelser involvert. Det er for komplisert og kontroversielt til at studentstyret kan ta klart stilling for den ene parten. Dette er bakgrunnen for at jeg har startet denne kampanjen, og jeg har planlagt å levere underskriftslisten til studentstyret på neste møte, sier Qvale.

Boikott problematisk

I tillegg til å omfavne studenter som mener studentstyret ikke skal ta stilling i saka, håper Qvale også å få tilslutning fra de som mener en boikott av Israel ikke er riktig veien å gå. - Boikott i seg sjøl er jo en problematisk posisjon å innta i denne saken. At studentstyret ved Universitetet i Tromsø, som er et fredsuniversitetet, skal ta i bruk slike midler ovenfor en part i en konflikt, henger ikke sammen med det jeg oppfatter som en dialog og fredsprosess i Midtøsten, forteller Qvale.

To resolusjonstekster

På Studentstyremøtet onsdag

22. februar skal det først gjøres et vedtak om hvorvidt studentstyret skal ta stilling til en boikottresolusjon. - Studentstyrets arbeidsutvalg har ikke en resolusjonstekst klar enda, men vi har snakket om å skrive to forskjellige resolusjonstekster som det kan voteres over på møtet, en om boikott og en som er mer studentvinklet, forteller utdannings- og likestillingspolitisk ansvarlig, Lone Dybdal.

Dragica Vidovic, internasjonalt ansvarlig i studentstyret, forteller at Internasjonal Komite på sitt møte har vektlagt at resolusjonsteksten må ha en studentvinkling og være politisk uavhengig.

Utropia er lokalavis for om lag 9000 studenter i Tromsø. Studentavisa er et attraktivt annonsemedium i universitetsbyen Tromsø

LEDIG STILLING

Annonseselger

Vi søker en dyktig og motivert annonseselger, fortrinnsvis med erfaring, men opplæring vil bli gitt. Provisjonslønn.

Mer informasjon om stillingen får du ved å kontakte ansvarlig redaktør Clemet Askheim på telefon 77 64 59 01.

Søknad med CV og attester sendes til Utropia v/Clemet Askheim, Hovedgården, UiTø, 9037 Tromsø. Eller på e-post til clemet@utropia.no.

SØKNADSRIST:
1. MARS

Kvinner oppfordres til å søke

Studentstyret informerer

Søknadsfrist for tildeling av støtte- midler til studentforeninger.

Studentstyret disponerer hvert år et beløp av semesteravgifta til bruk på studentforeninger som ikke er tilsluttet Studentsamfunnet, TSI eller Utropia. For 2006 er dette beløpet 280 000,-

Av dette settes det av midler til foreninger som opprettes i løpet av året, og resten fordeles etter søknad. Alle foreninger som søker må legge ved dokumentasjon. For ordens skyld anmoder vi om at søknadene blir send pr. post.

Søknadsfristen er 1. mars

Utdrag fra reglement for tildeling:

§ 4. Støtnadsberettigede foreninger

Støtnadsberettiget er

a) Forening som:

- arbeider for å fremme en studentgruppes interesser og/eller deres sosiale og faglige miljø
- ikke mottar tilskudd på annen måte direkte eller indirekte fra semesteravgiftsmidlene
- har hovedvekten av sin medlemsmasse blant studentene ved UiTø
- har innkalt og avholdt årsmøte innen søknadsfristen

b) Arrangementer/aktiviteter som:
- arrangeres av studenter ved UiTø
- har et faglig og/eller sosialt formål

Støtnadsberettiget er ikke:

- studenttiltak arrangert av andre enn studenter ved UiTø
- støtte til studie-/klassesurer
- reisestøtte til faglige seminarer og konferanser
- foreninger som ikke har tilhold ved UiTø
- foreninger hvor flertallet av medlemmene/målgruppen ikke er studenter ved UiTø

§ 5. Søknaden skal inneholde:

- en generell søknad som beskriver foreningens formål
- oversikt over aktiviteter i foregående periode
- oversikt over planlagte aktiviteter i søknadsperioden
- regnskap for foregående periode (regnskapet skal være revisorgodkjent om søknad/støttebeløpet er mer enn kr 10 000,-)

For ytterligere opplysninger vises det til "Reglement for tildeling av støttemidler".

Dette samt søknadsskjema kan hentes på Studentstyrets kontor i Administrasjonsbygget (vis a vis Akademisk Kvarter).

UNIVERSITETET I STREIK: Gustamber Ortiz og Claudia Florez fra ACEU utenfor det nasjonale universitetet i Bogota.

Fredsprisvinnere kues fortsatt

Myndighetene står bak drap på studenter og universitetet har vært i streik siden desember. I Colombia kjemper studentunionen ACEU fortsatt mot undertrykkelse.

TEKST OG FOTO: ERIK MYRIND

Tolv studenter ble arrestert i fjor, og for tiden er seks studenter i Cartagena anholdt, en student er drept og en annen er rett og slett forsvunnet, forteller Claudia Florez. - Og det er myndighetene og politiet som står bak drapene og forsvinningene, hevder hun. For et år siden var Ana Paola Romero og Claudia Florez fra den colombianske studentorganisasjonen ACEU i Norge for å motta Studentenes fredspris. Fortsatt kjemper de mot forfølgelse av studenter og for frie universiteter, og arbeidet fortsetter nå sammen med den norske organisasjonen Building Peaces.

Mer penger til hæren

ACEU fikk Studentenes fredspris blant annet på grunn av arbeidet de gjør for å hjelpe studentaktivister som blir utatt for overgrep eller trusler. Claudia har selv egen livvakt på grunn av truslene hun har mottatt, men hun er fortsatt veldig aktiv. ACEU fokuserer på sikkerheten for vanlige mennesker og rettighetene til studentene.

På tross av truslene de mottar mener Diego Martinez, en av

de ledende skikkelsene i ACEU, at studentene må vise seg fram for å løse den voldelige konflikten i Colombia.

- Universitetene og studentene kan ikke være for en militær løsning som skaper problemer for sivilister. Universitetet er en del av samfunnet og må oppfordre til en sosial løsning på problemene i Colombia, det handler om å demilitarisere det sivile liv, sier Diego. - Vår president, Uribe, har derimot investert mer penger i hæren og kutter i støtten til universitetene, legger han til.

- Det er viktig med internasjonal oppmerksomhet på situasjonen i Colombia, og Studentenes fredspris har vært en kraft for ACEU, sier Claudia Florez. De 50 000 kr ACEU fikk fra fredsprisen har blitt brukt til å drive ACEUs menneskerettighetskomité, som dokumenterer overgrep fra myndighetene og hjelper studenter på flukt. I tillegg har noe av summen finansiert ulike prosjekter retta mot menneskerettighetsutdanning. Claudia Florez og Diego Martinez forteller om studenter som er slått, forfulgt eller drept. De viser bilder av den videregående eleven Nicholas Neira

og den handikappede studenten Johnny Silva som ble drept i fjor av terrorpolitiet.

Colombiansk kvalitetsreform

Da Claudia og Ana Paola var i Norge snakket de om hvor heldige studentene i Norge er, og at studentene må utnytte de mulighetene et åpent universitet gir. I dag er det nasjonale universitetet i Colombias hovedstad Bogota i streik, i protest mot regjeringens utdanningspolitikk. Denne streiken ble innledt i desember, som den andre streiken bare i 2005.

I Bogota finnes det kun tre offentlige universiteter, men over 40 private universiteter. De private universitetene er dyre, og det betyr at høyere utdanning stort sett er forbeholdt overklassen. Myndighetene ønsker likevel å kutte støtten til offentlig utdanning, og krever i stedet at alle universitetene skal tjene penger. Resultatet er at universitetene kutter ut frie fag og senker kravene til undervisning. - Dette har skapt protester i akademia og har ført til demonstrasjoner. Men myndighetene gjør det til et militært problem ved å sende politi inn på campus for å løse opp i demonstrasjonene, sier professor Pedro Hernandez, leder for ASPU, Colombias største fagforening for professorer.

Streiken støttes av både studenter og professorer ved det nasjonale universitetet i Bogota, og det er like mye en protest mot militær tilstedeværelse på universitetene som mot universitetsreformene. - Universitetene er en viktig arena, for de står bak de sterkeste kritiske ytringene mot regjeringens politikk. Sånn sett har universitetenes kamp for fri utdanning stor sammenheng med resten av situasjonen i landet, sier professoren.

Norsk samarbeid

I kjølvannet at fredsprisen har den norske organisasjonen Building Peaces valgt å starte et samarbeid med ACEU, og organisasjonen var i Colombia i januar for å planlegge arbeidet. For å markere starten på samarbeidet, og skape blest

om fredsprisen i Colombia arrangerte Building Peaces og Studentenes fredspris en ny prisutdeling i Bogota i januar, med den norske ambassaden og Flyktningehjelpen tilstede. - I første omgang dreier dette seg om et prosjekt om menneskerettighetsundervisning, også i samarbeid med urbefolkningen i Colombia. Urbefolkningene kan spille en viktig rolle i forsoningsprosesser i Colombia, sier Vegar Jordanger, direktør i Building Peaces.

I tillegg er det planlagt å etablere et hus eller senter hvor internt fordrevne studenter kan få mat og husly i Bogota. Mange studenter på flukt kommer til Bogota, og et senter med internasjonal støtte kan bli et trygt oppholdssted.

FAKTA

Studentenes fredspris deles ut annethvert år under ISFIT (The International Student Festival in Trondheim), og går til en student eller en studentorganisasjon som har utmerket seg i freds- og menneskerettighetsarbeid.

Fredsprisen deles ut på vegne av studenter i Norge og støttes av Norsk Student Union (NSU), Studentenes Landsforbund (StL) og Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpefond (SAIH).

I 2005 gikk prisen til den colombianske studentunionen ACEU. I februar 2005 var Ana Paola Romero i Tromsø, i forbindelse med fredsprisutdelingen.

VINN REISE!
Tips Utopia og
vinn reisegave-
kort fra Kilroy.

Tlf: 77 64 59 00/
48 22 16 40
epost: tips@utopia.no

Reisebyrået
for studenter!

KILROY
travels

Utopia søker nye fotografer, som har lyst til å være en del av et kreativt fotomiljø. I bytte får du tilgang på digitalt utstyr, og nye utfordringer. Gjerne fotoerfaring, men det er ikke et krav.

Utopia søker FOTOGRAFER

Noen utropister ender opp som en sagnom-sust kunstner, noen får prestisjetunge stillinger i andre aviser, og hvis ikke blir du uansett en del av et kreativt og hyggelig frivilligmiljø.

Har du også lyst til å leve et lykkelig og kreativt liv?

Møt opp på desken, som ligger ved siden av café Bodega i teorifagsbygget, eller kom på et redaksjonsmøte.

Tørk støv av empatien

KRONIKK

JANNE MURBERG SPAUN, NESTLEDER
STUDENTÅID SÁMI SEARVI ROMSSAS

6. februar ble samefolkets dag feiret i hele Sápmi. Det samiske og det norsk flagget som valet side ved side utenfor rådhuset var et flott syn. I Tromsø ble det en offisiell markering der rådhuset ble stilt til disposisjon. Dette er en positiv utvikling som forhåpentligvis blir en tradisjon.

Rundt en folkedag er det naturlig å se seg litt tilbake for å

gjøre opp status. Mye positivt har skjedd på kort tid. Samene i Norge har fått sin første kvinnelige president, vi venter spent på hvilke spor Áili Keskitalo og kvinneflertallet i Sametinget vil sette etter seg. Loven om forvaltningen av finnmarkseidommen er vedtatt, nå arbeides det med å få den administrative delen i orden. Det er gledelig at Tysfjord nylig ble innlemmet i det samiske språkforvaltningsområde. Mye skjer også på den kulturelle fronten, de siste unge frammadstørmende er duoen Ádjagas som

Men urfolket har hatt sine stunder...

Det samiske folket har på alle sider av de fire landegrensene som skiller oss, hatt ulike utfordringer gjennom historien. Myndighetene har satt i gang en egen politikk enten for å integrere, og dermed forsøke å fjerne en kultur, eller for å skille befolkningene så mye som mulig for å holde sin egen befolkning mest mulig "ren".

Som en konsekvens av assimileringspolitikken forsvant koftetradisjon, levemåte og verdifull kultur. Dette førte til at stoltheten for egen identitet

sank. Vår besteforeldregenerasjon mente de gjorde sine barn en tjeneste ved å lære bort norsk i stedet for samisk. I dag er vi bevisst vår forhistorie, og må ta aktive valg for å holde kulturen og språket levende. I stedet for å klage over urett begått i uvitenhet, må vår generasjon heller se mulighetene som bærer av en gammel kultur av et moderne samfunn.

Uenigheter - ikke konflikter
Samenes førkristne religion var en ikke-voldelig naturreligion. Kanskje har dette farget måten urett har blitt håndtert på i moderne tid. Vel har det vært, og fortsatt er det, uenigheter, men de løses i fellesskap. En felles forståelse og respekt er et godt utgangspunkt for fredelig sameksistens.

I lys av den siste tids uønsket oppmerksomhet på Norge kan alle, uansett identitet eller tilhørighet, ha godt av å reflektere litt over egen innsikt. Det er fort gjort for oss nordboere å glemme oss i våre godt isolerte glasshus. Dersom vi alle leiter litt i medmenneskeligheta, tørker støv av empatien og legger viljen til for å forstå at folk er presset, er det kanskje et bedre utgangspunkt.

Det ville også være en fin anledning til å ta tak i ens egen situasjon, uavhengig av religion, etnisitet, politisk ståsted eller hva som anses som hellig. Den gode utvikling starter med Ulikhet og mangfold beriker og med gjensidig respekt kommer også trygghet og glede.

Viktig politisk pressmiddel

ISRAEL-BOIKOTT

I det siste har det vært en rekke diskusjoner om boikott av israelske varer, og om riktigheten av en boikott. AUF støtter en forbrukerboikott av israelske varer, dette fordi vi mener at verdenssamfunnet må si fra om at vi ikke godtar den politikken israelerne fører overfor palestinerne. Verdenssamfunnet kan ikke lenger sitte og vente på at israelerne skal anerkjenne palestinerne grunnleggende rettigheter. Verdenssamfunnet

må reagere.

Staten Israel er i dag mye større enn den var tiltenkt av FN da man tegnet oppdelingen av Palestina i 1947. Israel har okkupert en rekke områder, og det mest kjente er Vestbredden, der Israel i dag bygger den ulovlige såkalte sikkerhetsmuren. En mur som Israel sier er bygd av sikkerhetsmessige grunner, for å skape trygghet for deres egne innbyggere. Ikke for å tegne politiske grenser. Muren skaper ikke bare et skille mellom israelere og palestinerne, men også mellom palestinerne og palestinerne. Fa-

milier har blitt skilt fra hverandre på hver sin side av muren. Denne muren har blitt fordømt fra mange hold, og vi i AUF mener at byggingen av muren må stanses, samtidig som man river den del av muren som allerede er blitt bygd.

Vi mener at det er viktig at man sier fra om at man ikke godtar at Israel fortsetter å okkupere områder som tilhører palestinerne. Israel må gi fra seg disse landområdene, og godkjenne palestinske flyktningsrett til tilbakevending. Samtidig må israelerne godta palestinerne grunnleggende rettigheter.

Skal man komme nærmere målet om å skape fred og stabilitet for israelere og palestinerne må israelerne legge om sin politikk. Og dette må verdenssamfunnet bidra til, og da mener AUF at en forbrukerboikott av israelske varer er en av tingene man kan gjøre for å legge politisk press på staten Israel. En boikott vil være et ledd i pressen for å få Israel til å skjønne at de ikke kan fortsette den undertrykkende politikken fører overfor palestinerne. Derfor vil jeg på vegne av AUF i Troms oppfordre alle studenter til å være med på en forbrukerboikott av Israelske varer, for støtte opp om palestinerne grunnleggende rettigheter for en fredelig løsning på konflikten.

STEFFEN JAKOBSEN
NESTLEDER AUF I TROMS

Studentresolusjoner og Israel-boikott

ISRAEL-BOIKOTT

På forrige studentstyremøte tok en gruppe som kaller seg "Venner av Palestina" sammen med AUF og SU til orde for at studentstyret skulle vedta en resolusjon om boikott av Israel. Slike resolusjoner bør ikke studentstyret ta stilling til! Clemet Askheim skrev på Utropias lederplass at han har vanskelig for å forstå de som mener dette. Han begynner sin argumentasjon med at studen-

ter bør engasjere seg, slik som blant annet i Paris 1968 og i Beijing 1989. Jeg er hjertens enig med ham, studenter bør engasjere seg og være kritiske! Det betyr ikke at studentstyret skal gjøre dette for oss, eller over hodet på oss! Jeg tviler sterkt på at det var noe studentstyre som vedtok studentopprøret i 68, og på samme måte mener jeg at det heller er studentgrupperinger eller studentorganisasjoner som bør lede an i en eventuell boikott. Askheim argumenterer videre

med at studentstyret før har vedtatt resolusjoner om blant annet solidaritetskampanjer for de som er rammet av HIV/AIDS. Hans underliggende betydning er; hvorfor ikke også "støtte" Palestina? Vi kan vel alle være enige om at å støtte opp om ofre for HIV/AIDS er utelukkende positivt, og det er også helt ukontroversielt. Å ta stilling til en 2 000 år lang, intrikat konflikt er noe ganske annet.

Det handler ikke om å ikke tørre å ta standpunkt. Poenget

er at standpunkt i en slik sak må enhver kunne fatte på individuell basis. Dette er en sak med mye følelser, med historie og identitet.

Clemet Askheims argumentasjon treffer nok engang som et sleivskudd fra hofta da han sammenligner studentstyret med Stortinget. Stortinget hadde 77,4 % valgoppslutning ved siste stortingsvalg. Til sammenligning hadde Studentstyret valget omkring 6 % oppslutning blant studentene. For det første gir dette studentstyret legitimitetsproblemer, for det andre kan man ikke på noen relevante måter sammenligne disse institusjonene. Stortinget er et lovgivende styringsorgan, mens studentstyret sammenlignes bedre med en interesseorganisasjon. Derfor bør det ivareta alles interesser på beste måte, uten at det kan kalles

tannløst av den grunn.

-Jeg håper studentstyret faktisk tør å ta et politisk standpunkt, utalte Jeanine Ringstad under debatten i studentstyret. Da må vi huske på at også et Nei! er et politisk standpunkt. Jeg oppfordrer studentstyret til å si "nei" til avstemming om resolusjonen "boikott Israel". Jeg oppfordrer både de som er imot resolusjon om boikott av Israel og de som bare er i mot boikott av Israel om å signere min underskriftskampanje. Dette gjøres ved å sende en e-mail med subject "veto" til studentveto@hotmail.com. Listen vil bli overlevert studentstyret på neste møte.

-La oss bestemme selv!

GUDBRAND JOHS. QVALE
BA STATSVITENSKAP

Israels boikott av palestinske varer virker

ISRAEL-BOIKOTT

Hendelsene den siste tiden har gitt debatten utløst av finansminister Kristin Halvorsens støtte til boikott av israelske produkter nye dimensjoner. For første gang har vi i Norden på rent politisk grunnlag blitt utsatt for boikott. Verst har det gått ut over Danmark, men også norske produkter er rammet. Dette er ikke stedet for å

debattere krenkelser av muslimer og ytringsfrihet, men i alle fall kan vi slå fast at boikott virker. Også her. Både på følelsene og økonomien.

Et aspekt som har vært lite fremme i spørsmålet om boikott av israelske produkter er en riktig aksjonsform, er hvordan Israel forholder seg til den palestinske økonomien.

For det er rett at Palestina er fattig. Men ikke fra naturens side. Fattigdommen er skapt

av Israel. Grunnleggende er selvsagt at israelske myndigheter i en jordbrukskultur ikke bare har okkupert hjemmene, men også stjålet store mengder jord fra palestinske bønder. I de siste årene har vi stadig hørt at israelske myndigheter har konfiskert nytt land. Til sikkerhetssoner, til militære anlegg, til settlere som vil 'skape nye realiteter på bakken'. Dels er områdene blitt rasert av bulldosere eller krigshandlin-

ger, dels er de blitt omgjort til israelsk eiendom. Titusener av seintvoksende palestinske oliventrær er regelrett hugget ned. Til skade for generasjoner. Israelerne bestemmer også over vannforsyningen og strømmen. Både ved å tildele palestinerne langt mindre vann enn de selv bruker og som er nødvendig, og ved å slå av og på strømmen etter eget forgodtbefinnende, skaper de store problemer. I tillegg blir palestinske jordbruksarbeidere flere steder beskutt mens de er på arbeid. Dette skjer ofte direkte fra bevæpnede settlements. På Gazastripen dyrker de jordbær. I avisa Klassekampen (21.01.06) forteller bøndene i området om hvilke problemer de har med israelske myndigheter. De har nå stengt den eneste porten ut av Gaza (Kar-

ni) slik at mer enn 40 tonn innhøstede jordbær blir liggende og råtne. Dette representerer et produksjonstap på 3-4 millioner kr. Dette samme skjedde i fjor. De avtalene som skal sikre palestinerne eksportrettigheter er ikke gode nok. Hvis israelske bønder kan levere varene hender det at importørene i Israel ikke tar i mot palestinske jordbær.

Dette er eksempler på hvordan Israel også på det økonomiske område forsøker å skade palestinerne. Er det urimelig å rette denne kampformen mot Israel når de selv boikotter palestinerne på så mange vis?

EIRIK MATHIESEN
MASTERSTUDENT PÅ FILOSOFI

Forskningsbasert

FORSKNING

For meg betyr forskningsbasert undervisning at den som underviser meg er godt oppdatert på utviklingen i faget og deltar i forskning som gjøres akkurat nå. Gjennom undervisningen ønsker jeg å utvikle evne til å se faget mitt i lys av de spørsmål som har vært og er under utforming.

Norsk høyere utdanning skal holde et høyt internasjonalt nivå, og utdanningsinstitusjo-

nene skal formidle resultatene av forskning. Likevel opplevde jeg som student at lærerne mine hadde nesten vanntette skiller mellom undervisningen de ga og forskningen de drev. Mye av den teorien jeg hadde på pensum opplevde jeg som utdatert, og selv om den ga meg et godt grunnlag for å forstå faget mitt, fikk jeg ingen god innføring av hvilke problemstillinger forskerne nå jobbet med. Jeg ble heller ikke utfordret til verken å danne eller forsvare mitt eget syn på

faget.

Selv om det på mange måter er selvfølgelig, er jeg ikke så sikker på at studentene i dag er bevisst hvordan de bedømmer sitt eget fagfelt og langt mindre hvorfor de har det synet de har. Er holdningene og oppfatningene til eget fagfelt et resultat av kunnskap og egen refleksjon, eller er det den reproduerte holdningen til foreleseren? Jeg opplevde at den foreleseren med den mest underholdende forelesningen, gjerne ispedd en rekke

personlige erfaringer, umiddelbart satte størst spor. Siden denne foreleseren engasjerte meg, adopterte jeg hans syn på faget. Først i ettertid ser jeg at andre forelesere ga meg mer faglig erkjennelse, fordi deres erfaring ikke var den eneste sannhet, og jeg ble utfordret til nettopp å danne og forsvare mitt eget syn.

Jeg tror antallet studenter som velger en forskerkarriere er så lavt nettopp fordi de ikke vet hvilken forskning som finnes og hvordan denne forskningen drives innen deres fagfelt. Forskningen ved utdanningsinstitusjonene må synliggjøres for studentene - fremtidens forskere. Vi kan ikke forvente at studentene på egen hånd skal lete frem forskning som drives ved høyskolene - de må

bli oppmuntret og invitert til å delta.

Forskningsbasert undervisning vil ikke bare synliggjøre fremtidige jobbmuligheter for studentene, men også skape legitimitet for den forskningen som drives. Klarer vi å få studentene til å ta med seg erfaringer fra forskning gjort ved sin utdanningsinstitusjon, kan vi formidle resultatet av forskning til flere og skape en større bevissthet om forskning i befolkningen. Dette kan igjen være med på å heve kvaliteten på forskningen og utdanningen.

KRISTINA HAUGLAND, FAG- OG
FORSKNINGSANSVARLIG I STUDENTENES
LANDSFORBUND

EDVARD HOEM
MORS OG FARS HISTORIE
OKTOBER 2005

Vakkert frå Hoem

Dei siste ti-femten åra har Edvard Hoem gjort seg merka med fleire bøker som omhandlar menneske med eit kall i li-

vet. Det har han også gjort i si siste bok, men den viktige forskjellen er at Hoem denne gongen skriv om sine egne foreldre.

"Mor og fars historie" er ei forteljing om ein ung mann frå Romsdal som heiter Knut og reiser rundt som emissær i Gudbrandsdalen i tida under og etter 2.verdskrigen. På sine mange reiser i Gudbrandsdalen møter han frå tid til anna Kristina, som er komen i ulukka fordi ho har fått barn med ein tysk soldat. Knut veit frå fyrste stund at han vil dela livet sitt med Kristina. Annleis er det for Kristina, som må bruka livet sitt på å læra seg å elska denne mannen som ho aldri har vore forelska i.

Det er ambisiøst å skriva roman om sine egne foreldre. Faren for at eit slikt prosjekt kan bli både privat og pinleg er overhengande. Men Hoem unngår desse fallgruvane på forvitneleg vis. Hoem har greidd å teikna vakre og generøse portrett av baa foreldra sine, utan at ein føler at forteljinga er blitt privat eller for intim. Spesielt vert ein råka av det ærlege portrettet av faren, som i ung alder får eit kall til å reisa som emissær og som livet til endes ofrar seg for dette kallet.

Edvard Hoem har skrevet ein poetisk og generøs roman som er såpass overkommeleg at den blir ferdiglest på ei kveld. Ein slik vinterkveld burde fleire enn denne meldaren unna seg.

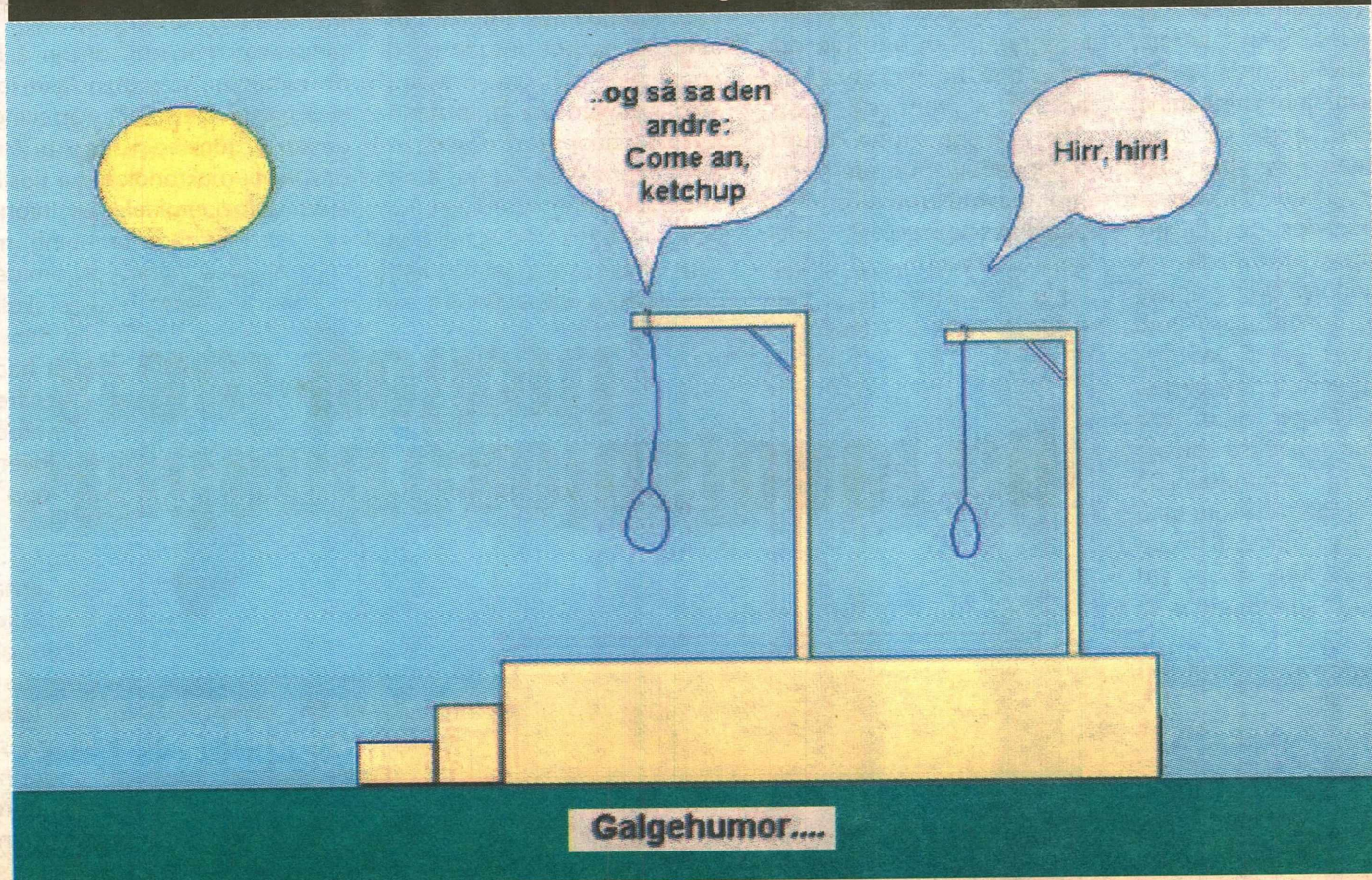
ASKILD GJERSTAD

Killies Kjønnsnøytrale Kunstverk

HELE DEN
SOSIALISTISKE
BEVEGELSEN FORSVANT
FRA GATENE I TRE UKER
DA "KAPITALEN" KOM UT
PÅ VIDEO

Manøvers Meningsløse Maleri

Sjuere

Den übertøffe psykologistudenten Hilde bretter ut sitt mørke sinn.

PLATE

JIM O'ROURKE: EUREKA
(DRAG CITY, 1999)

Jim O'Rourke har samarbeidet med det som kan krype og gå av alternative artister de siste 10 åra, et lite knippe teller så vel Sonic Youth, Gastr del sol, Merzbow, John McEntire (Tortoise), Stereolab som Smog. For en artist som er forbundet med kaotisk musikk ekstrem sport som til tider ville fått selveste Lasse Marhaug til å løpe i skrekk, blir en skive som "Eureka" en særdeles nedtonet helomvending. Denne skiva er en ubeskrivelig deilig affære, mens den samtidig ikke er helt fri for O'Rourkes velkjente oppbyggingsmønstre og elektronisk knitring. En musikalsk balsam for sjelen!

BOOK

BILLY CHILDISH: NOTEBOOKS OF A NAKED YOUTH
(VIRGIN BOOKS, 2005)

Billy Childish; punk poet og et ikon for den uavhengige kunst- og musikkscenen. Han har blant annet gitt ut musikk på eget label, "damaged goods" og gitt ut 30 diktsamlinger. Han lever et kreativt liv helt etter egne regler. Denne boka, som er hans andre roman, bærer i aller høyeste grad preg av det. Han drar oss ned i møkka og skildrer personlig og kompromissløst hovedpersonen William Lovedays opplevelser fra industriområdene i Kent i Nord-England til Hamburgs lugubre sexklubber. Du blir fort sugd inn i Lovedays ubehagelige og svært tvangspregede tankespinn og hangups, som er et sted mellom psykotiske vrangforestillinger og en virkelighetsforståelse en urovekkende nok kjenner seg altfor godt igjen i. Boka er skrevet med vekselvis ironisk distanse og dypt emosjonelt engasjement som er gjort på en svært elegant måte.

FILM

MICHELANGELO ANTONIONI: BLOW UP
(1966)

Antonionis første film på engelsk, en av de viktigste filmene på sekstitallet som milepæl for liberalisering av nakenhet og seksualitet på lerretet. Filmen handler om den kyniske, nihilistiske og livsleie motefotografen Thomas (David Hemmings) som lever 60-tallets dekadente liv hvor penger, fame og kvinner er selvsagte ingredienser. Han tar en dag bilder av to elskende i en park, hvor kvinnen spilles av Vanessa Redgrave. Han oppdager senere at bildene muligens er bevis for at et mord fant sted. Filmen er full av sekvenser om hvor den fine linjen mellom objektiv sannhet og illusjon går. Dette gjøres med en ultraestetisk kløkt uten sidestykke. En scene verdt å nevne er den suggererende sekvensen hvor Thomas forstørrer bildene som kan avsløre et mordvåpen og et lik. En gourmetkake av en film.

HILDE SIVERTSEN

Utopia forrige helg

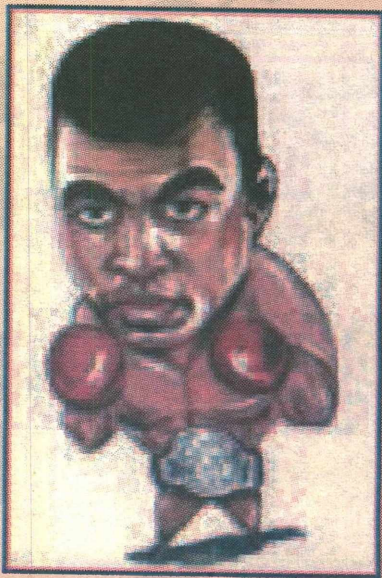
I Five- a- side turneringen på kraft gjorde utopia seg kraftig bemerket med hele en seier og en uavgjort kamp, kun to tap, og en målforskjell på 3-3. – Dette er resultatet av knallhard teambuilding. Vi har jobbet mye med å få laget til å fungere gjennom ulike sosiale aktiviteter, samt at vi selv sagt har vært bevisste på dette med væskeinntak, noe som ofte er en avgjørende faktor i mange sammenhenger, røper innbytter Klemme Askeladd.

Utopia om 1 år

Studentmiljøene i byen har det siste året vært preget av at studenthuset i fjor måtte kutte kraftig ned på kostnadene og derfor fjernet alle lønnede stillinger, samtidig som stadig flere studenter sliter med å finne tid til å engasjere seg. Quizmaster, bokhandler og tidligere student ildsjel, Helge Notø, går derimot på med friskt mot. – Jeg har tatt på meg det fulle og hele frivillig ansvar i alle gruppingene her på huset, så det er noe hektisk, men jeg er jo eneste som har tid til å engasjere meg nå etter kvalitetsreformen, forklarer Notø.

Utopia om 5 år

by:Larm er tilbake i byen, og nok en gang har vår utsendte Hr. Kastbæsjen bestemt seg for å teste grensene for hvor mange konserter det er mulig å se i løpet av de tre dagene bransjefesten står på. – Jeg har planlagt til minste detalj hvordan jeg skal greie å få med meg absolutt alle konsertene denne gangen. Derfor har jeg blant annet fått med meg eget støtteapparat som står plassert rundt på strategiske plasser i byen med varm buljong og stoppeklokker.

Muhammedsitatet

"I believe in the religion of Islam. I believe in Allah and peace."

– Muhammed Ali

TAAKEFERD
08.02.06
TVIBIT

HUNDEN I HØYET
HÅLOGALAND TEATER
REGI: KJERSTI HAUGEN

Ut av tåka

konsert Tromsøs ubestridte svartmetallalibi har av uforståelige grunner ikke blitt plukket ut til by:Larm, til tross for en rekke imponerende spillejobber utenbys, blant annet på Infernofestivalen. Tilsynelatende for å bøte på dette, stilte de opp på Tvibit onsdagen før bransjetroffet brakte løs, foran et publikum som i stor grad bestod av byens yngre garde av metal-hoder. Det er en stund siden undertegnede har sett bandet i aksjon, og det må vel sies at forventningene til hva bandet kunne prestere derfor var hevet noen hakk i forhold til det vi har sett tidligere, selv om det på ingen måte har vært dårlige opplevelser. Og det med god grunn. Mange holder det som kjent mot svartmetallen at image kommer i veien for det musikalske, men Taakeferd kan i alle fall iføre seg blod og sminke med god samvittighet. De bevisste kort og godt at de er et band å regne med, og at de for lengst har tatt steget opp i de øverste divisjonene. Ikke minst er fremgangen hos trommmis Hr. Høtt merkbar, samtidig som Svulsts vokale prestasjoner er lite annet enn imponerende. Publikumsresponsen stod i forhold til prestasjonene, og stemningen var med andre ord høy blant de unge mørkkledde, dette til tross for visse blasfemiske effekter som bandet bruker, eventuelt nettopp derfor. Denslags er jo blitt veldig populært i den siste tiden. "Dokker e et forpult bra publikum", som Svulst så treffende sa det.

ANDREAS MYRVOLD

Flott og spenstig teater

teater "Hunden i høyet" er skrevet av den spanske forfatteren Lope De Vega (1562-1635) også kalt "Spanias svar på Shakespeare". Stykket er en klassisk forvekslings komedie med likheter til komediene til Shakespeare, Molière og Beaumarchais. Problematikken er klassisk; umulig kjærlighet mellom klassene og sjalusi på det man ikke kan få. Ragnar Olsen har gjort en flott jobb med oversettelsen, som gir teksten mye liv og nordnorsk råskap. Noe av det mest imponerende med forestillingen er nettopp hvordan HT forvandler den klassiske komedien og gjør det til en moderne og usladda komedie. Grevinne Diana elsker lidenskaplig sin sekretær Teodoro (glimrende spilt av Jørn-Bjørn Fuller-Gee), i hvert fall når han elsker tjenestepiken Marcela. Men så snart Teodoro interesserer seg i grevinnen, blir hun mer kjølig. Dette av-på-forhold er kjernen i stykket og det driver fortellingen fremover. Likevel er det også andre lidenskaplige bifortellinger. Stykket blir også av og til stoppet av flotte sang- og dansescener. Regissør Kjersti Haugen har gjort en glimrende jobb med å formidle den herlige spanske temperaturen i en nordnorsk setting, og hun blir godt hjulpet av en flott scenografi og kostymedesign. Det eneste som man kan utsette på stykket, er at deler av første akt kanskje blir litt langtekkelig. Men alt i alt er det en fantastisk forestilling som man burde få med seg. Den koster bare 100 kr for studenter (like mye som kino), og

for de som ennå ikke har benyttet seg av byens nye storstue, er forestillingen en ypperlig introduksjon til Hålogaland Teater.

JONAS EILERTSEN

TOR ÆRLIG
SER DU MEG NÅ?
JIPPI

Jeg ser

tegneserieroman Det ligger en tvetydighet i tittelen på Tor Erling Naas allierte Tor Ærligs tegneserieroman. På den ene siden viser tittelen til temaet i fortellingen, på den andre siden fremstår den som forfatterens egen stemme, hevdende til leseren. Tor Ærlig har holdt den gående i en årrekke, uten å vekke mye oppmerksomhet hos den gemene mann. *Hjertemosaikk* en og to fikk en del positiv oppmerksomhet, men som Ærlig selv har uttalt i flere intervjuer, så gikk ikke aviser eller annen media mye oppmerksomhet til tegneserier, bortsett fra de store stripetegnerne. Stripetegnernes hegemoni skyldes først og fremst at striper lettere passer inn i dagsaviser og ukeblader, og slik når fram til mange flere lesere. Men rent bortsett fra at markedet for humorstriper begynner å bli tett for befolket, og at det slik naturlig presser seg frem alternativer; så er tegneserier veldig godt egnet til å formidle noveller og litt lengre historier. Og også romanser som Ærlig prøver seg på her.

Tor Ærligs styrke ligger i den visuelle presentasjonen, han er en stilsikker og profesjonell forteller. Sidene har ikke en fast struktur og han begrenser seg ikke til serierutens rammer, et valg som lett kunne gitt et kaotisk og uoversiktlig resultat. Men fordi Ærlig benytter seg av en veldig enkel gråskala – stort sett kun svart, hvitt og én gråtone – og på grunn av hans sikre strek, går det aldri over styr. Tegnestilen hans i denne utgivelsen er ikke banebrytende, men den fungerer perfekt med historien, og også til hans formål, nemlig å nå ut til publikum. Boka, både historien og tegnestilen, er befriende lettlest og lett tilgjengelig.

Men enda så behagelig det er å lese denne romanen, står man ikke igjen med følelsen av genialitet. Fortellingene om de tre guttene som seiler til Afrika er helt grei, den ukronologiske tidslinjen og bevisst tilbakeholdelse av informasjon gir sårt tiltrengt spenning, men det gnistrer ikke akkurat. Selv om dette er en relativt lang tegneserie skulle alle fall undertegnede ønske den var litt lenger og at persongalleriet hadde enda mer karakter. Vennegjengen fremstilles i starten av boka som to motpoler med en midtakse, men dette lovende utgangspunktet blir ikke fulgt opp senere i boka.

Likevel: klapp på skuldra for bra innsats! At både omslaget og tittelen gir assosiasjoner til barnepedagogiske fagbøker bør ikke skremme noen fra å lese denne hyggelige romanen. Da er det bare å håpe på flere utgivelser av denne sorten fra Jippi og gjerne også andre norske serieforlag, og at humordiktaturet i norsk serieflora snart går mot slutten.

INGVILD BUHAUG

Kulturscenen & driv

Dette skjer på huset...

Onsdag 15. februar

Lille Lørdag
FOTBALL: Rosenborg -
Zenith St. Petersburg kl 19.00

Torsdag 16. februar

MINOR MAJORITY
Torsdagsvin i Driv Café

Fredag 17. februar

Coctail Lounge i Mellombar
Temafest: TIDSMASKIN

Lørdag 18. februar

Lørdagsuniversitetet - tema:
"What's love got to do with it -
om kjærlighet og ekteskap i
middelalderens kirkerett"
DJ Morten

Tirsdag 21. februar

New Amigos Språkcafé
FOTBALL: Benfica - Liverpool
kl 20.45

Onsdag 22. februar

Lille Lørdag
FOTBALL: Chelsea - Barcelona
kl 20.45

Torsdag 23. februar

BJØRN BERGE
Hugins report & Torsdagsvin
i Driv kafé
FOTBALL: Zenith St. Petersburg
- Rosenborg kl 18.00

Fredag 24. februar

FREDAGSQUIZ m HELGE & STIG
Coctail Lounge i Mellombar

Lørdag 25. februar

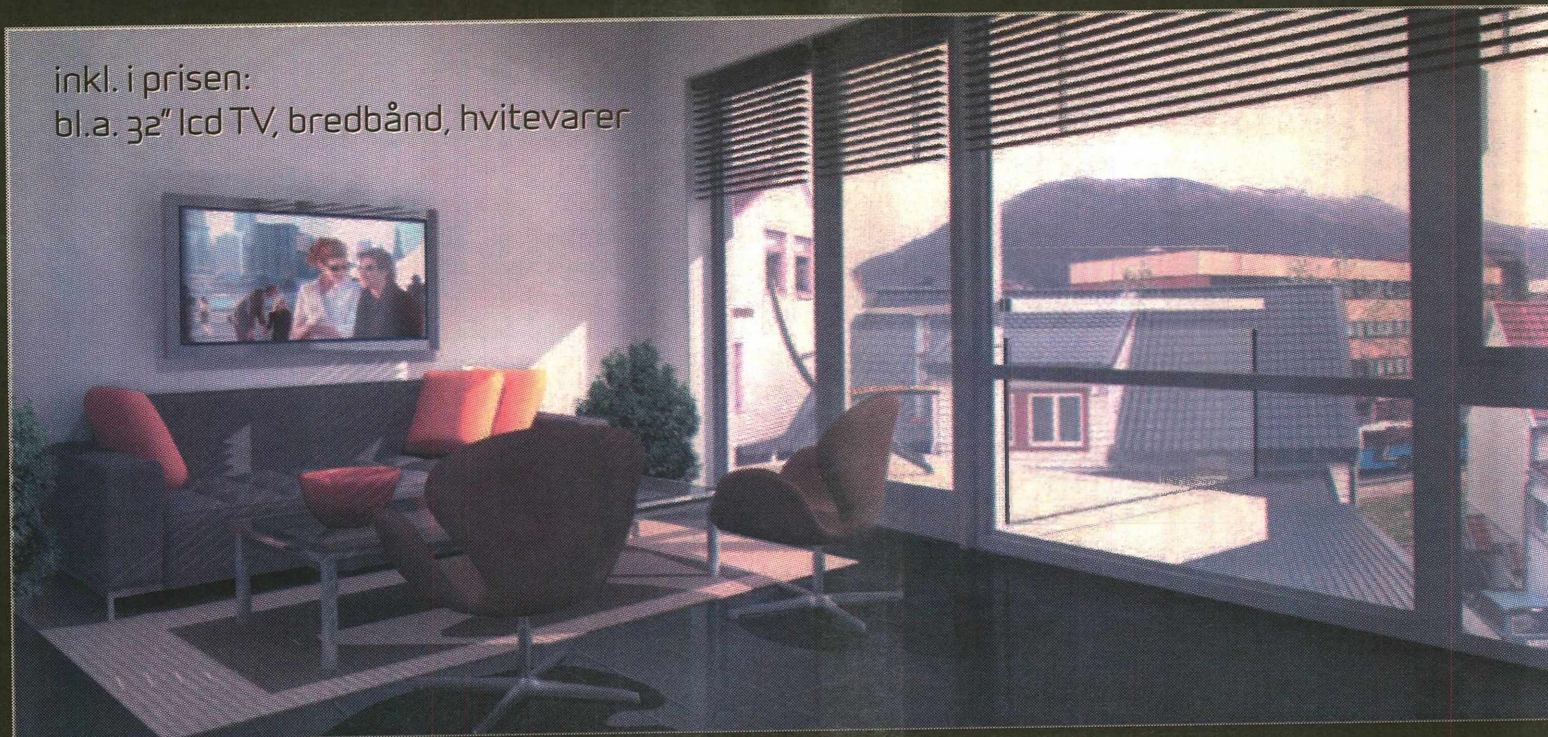
ÅPENT HUS
Lørdagsuniversitetet - tema:
"Kjærlighetsliv hos planter; bare
blomsten og bien?"
DJ Torbjørn

Tirsdag 28. februar

New Amigos Språkcafé

Billetter selges i Driv café. Følg med på www.driv.no for programoppdateringer.
15 % studentrabatt på all mat fra vår rikholdige meny - ta med studentbeviset.

SKS-DRERGATA 6C

inkl. i prisen:
bl.a. 32" lcd TV, bredbånd, hvitevarer

din egen bolig midt i sentrum hvorfor leie når du kan eie?

innskudd fra kr 232.000,-
husleie fra kr 4.388,- pr. mnd
str. fra 21 til 25 kmv
+ balkong og bod.

meld deg som interessent til
Alexander tlf: 900 76 691
Terje tlf: 958 87 000

En handel du skal leve med

EiendomsMegler 1

KULTUR 15

ONSDAG 15. FEBRUAR 2006

RUMBLE IN RHODOS
OWN ME LIKE THE CITY
TUBA

Hi-pitch emo

plate Bandkonkurranser har blitt et stadig viktigere medium for talentfulle og uetablerte band som trenger et kommersielt spark i rumpa. Rumble In Rhodos, fjorårets Zoom-vinnere, skriver seg inn i rekken, og skal nå overbevise med sin første fullengder: *Own Me Like the City*. Bandet spiller indierock av det energiske slaget, med referanser til emo/hardcore, no wave og punk, og kan sammenlignes med band som At the Drive-In, Marsh Volta og Braid. Vokalisten, som gjerne kan beskrives som den litt mer schizofrene lillebroren til JR Ewing-vokalisten, er både høyt og lavt, og forfører umiddelbart fra første spor med sin intense hi-pitch screamo vokal. Han støttes da også opp av noen særdeles samspilte og melodiske gitarer, som sammen med resten av bandet skaper et sjeldent dynamisk lydbilde: fra hardtslående hardcore i stakkato, til lavmælt og dyster emo. Den eneste svakheten med plata er den stadig nærværende intensiteten og uforutsigbarheten som kan bli litt påtrengende. Men for all

del, Rumble In Rhodos både beviser og overbeviser, og gjør den norske rockefloraen enda litt rikere. Takk takk.

ANDREAS RUTLIN

CASANOVA
REGI: LASSE HALLSTRÖM
MED: HEATH LEDGER, SIENNA MILLER

Mislykket Casanova

film Den nye filmen om Giacomo Casanova, kvinneforførereren fra Venezia, eier verken smak, karakter eller form. Skjønt, en og annen smilerynke kan nok forville seg inn mellom rekkene av ganske elendig slapstickhumor. For å ikke gjøre denne filmen til nok et middelmådig og langtekkelig kostymedrama, bestemte regissør Lasse Hallström seg for å gjøre en liten vri. Resultatet har blitt til nok en middelmådig og langtekkelig action-komedie (med et kysst drama). Med Heath Ledger, som kanskje følte for en umiddelbar kontrast til sin homofile livsstil, i rollen som tidenes kvinnebedårer så er det like før sjarmørens septer må byttes ut med et par tøfler. Ledger er langt på vei en kjekk gutt og sannsynligvis riktig så trivelig, men noen mystisk eller uutgrunnet Casanova er han ikke.

Selv ikke Sienna Miller i rollen som Francesca Bruni overbeviser oss om at Giacomo Casanova har funnet sin naturlige plass i hennes hjerte. Filmens stemning kan minne om en dårlig kopi av en Walt Disney Picture (som for øvrig mestrer denne kategorien ypperlig) innspilling. Flotte kostymer, hest, kjerre, vakre kvinner og litt futt og fart. Dessverre ender dette i blindgata, og filmen som skulle handle om ekte kjærlighet etterlater seg en stank av skilsmisse. Enda litt tristere blir det når den svært respektable skuespilleren, Jeremy Irons, ikke akkurat trekker opp filmen i sin tolkning av den konservative biskop Pucci. Filmen har to rimelig vellykkede karakterer, som holder den innenfor komediesjangeren: Oliver Platt som den patetiske kaksen Pappizzio og en litt rund herremann (hvis navn er ukjent) som Casanovas oppfrende venn og hjelper. Men heldigvis for den historiske figuren gjorde han det bedre i virkelighet enn på film. Dette blir nok ingen cassasuksess. Aldergrensen tatt i betraktning, er det kanskje ikke så dumt likevel! Men dette blir for glatt altså.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

MÜNCHEN
REGI: STEVEN SPIELBERG
MED: ERIC BANA

Rett og slett en sterk film

film Filmen handler i korte trekk om ettervirkningene av terroristangrepet mot den israelske OL-leiren under OL i München i 1972, der palestinske terrorister kidnappet 11 Israelere. Alle mistet livet etter et mislykket frigjøringsforsøk av tysk politi. Israelerne kan jo ikke la dette gå ustraffet hen og oppretter en hemmelig gruppe hvis mål er å drepe alle som var med på planleggingen av angrepet, og det er denne gruppen filmen følger. Lederen som spilles av Eric Bana går fra å være livvakten til statsministeren til å bli en kaldblodig «hitman» som dedikerer seg til jakten på terroristene og å hevne sitt hjemland. Men han finner fort ut at drapsbransjen ikke er noen dans på roser, bomber som sier litt for mye boom etterfulgt av bomber som sier for lite boom er det du får når du bruker ufaglærte bombefolk. De terroristene som drepes byttes fort ut med verre terrorister og når de skjønner at noen er etter de gjør de seg utilnærmelige og de sender sine egne drapsmenn for å ta våre «helter». Og det som egentlig var en helt streit jobb utvikler seg fort til å bli et mareritt, der paranoia og soving i skapet blir en nødvendighet pga frykten for bomber i senga. Scenen der OL-utøverne myrdes på flyplassen i München vises i all sin grusomhet og Spielberg sparer verken på krutt eller blod. Det er sterke bilder som ytterligere forsterkes når man vet at Guri Weinburg spiller sin egen far som ble drept i angrepet, redselen man ser i øynene til de

kidnappede er totalt overveldende. Filmen er noe Spielberg bør være fornøyd med etter at *War of the Worlds* med Tom "se-på-meg-jeg-danser-på-en-sofa" Cruise ikke helt ble den supersuksessen han kanskje hadde håpet på.

OLE MAHTTE SCHEIE ANTI

BLEEDING THROUGH
THE TRUTH
TRUSTKILL/ROADRUNNER RECORDS

Gjenbruks- genier

plate Etter metalcoremonsteret *This Is Love, This Is Murderous I* 2004, ble Bleeding Through på rekordtid det mest hypede bandet i metalundergrunnen verden over. Kanskje ikke så rart, de kom rett til et ferdig dekket, men sulteforet bord, og de hadde både hovedrett og dessert å by på. Slikt blir det bransjefenomener av.

Halvannet år og 125,000 solgte album senere – et absurd høyt antall for et metalcoreband på et uavhengig label – er bandet tilbake, og fra første sekund gjør de det helvetes klart at de ikke har noen som helst planer om å bukke under for bransjepress om radiospilling eller konformitet. Vokalist Brendan Schiepati (den eksakt samme som forlot Eighteen Visions fordi de ble for mainstream, ja) tjuvstarter med et brølende "I don't give a fuck, I'm not afraid of the worst!" før gitarene engang rekker å komme seg ut av startgropa, og derfra og inn går det bare en vei.

Musikalsk legger Bleeding Through seg midt mellom den melodiske, europeiske "Göteborgsdödsen" (representert gjennom At The Gates, Soilwork, In Flames m.fl.) og den beinharde amerikanske moderne hardcorescenen (tenk Hatebreed, Avenged Sevenfold og Killswitch Engage), noe som skaper en relativt unik sound midt i metalcore-landskapet. Det er ikke et riff på denne platen du ikke har hørt før, og bruken av breakdown er tidvis på grensen til et parodiske, men likevel er Bleeding Through tvers gjennom unike og stilrene i det de driver med.

The Truth er et nær helstøpt produkt, og vil avgjort skyve Bleeding Through enda noen hakk høyere i metal-hierarkiet. Låter som "For Love and Failing", "Return To Sender" og monstersingelen "Kill To Believe" er alle sikre innertiere, og med unntak av den klissete balladen "Line In The Sand" (et patetisk forsøk på å kombinere Type O Negative og Eighteen Visions, som dog nok vil gjøre en del Nightwish-fans våte i stringtrusene) og den noe unødvendige instrumentalen "The Truth", er dette albumet tvers gjennom et deilig spark i tennene. Bli ikke overrasket om Bleeding Through i høyeste grad er med på notene når årets beste album skal oppsummeres i desember.

CHRISTOPHER O. SØRLIE

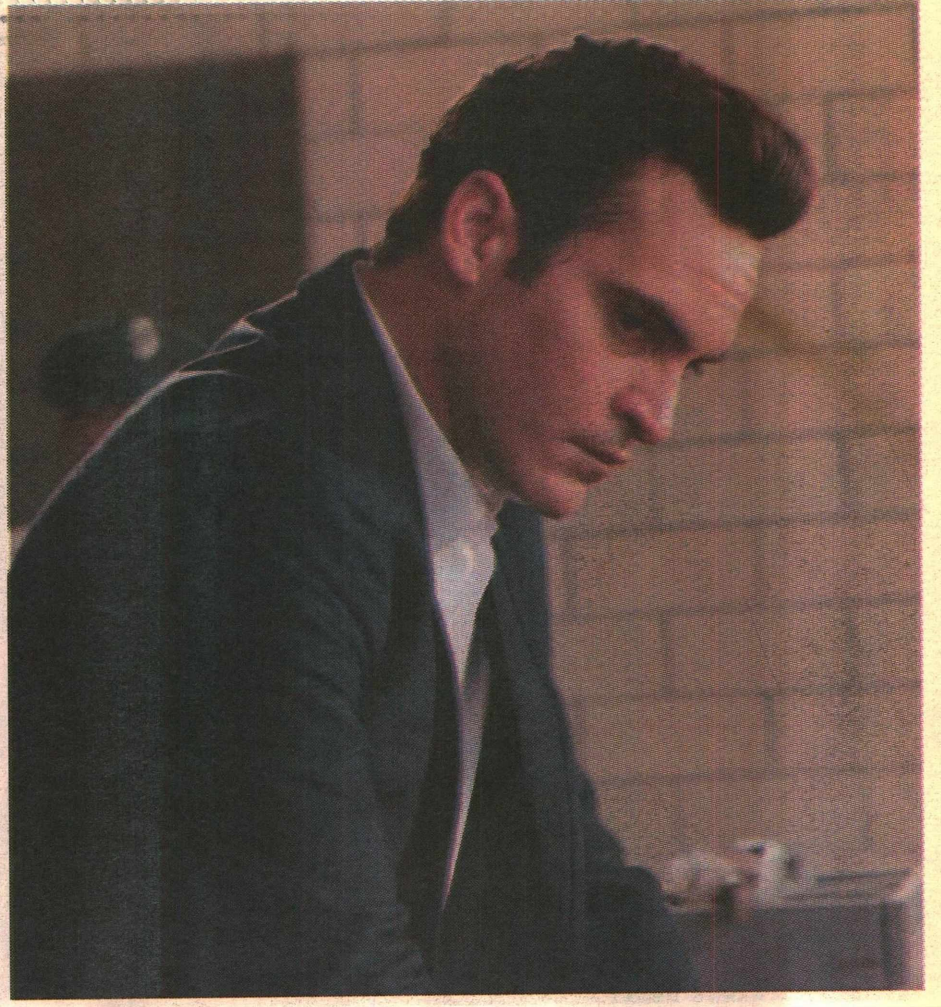
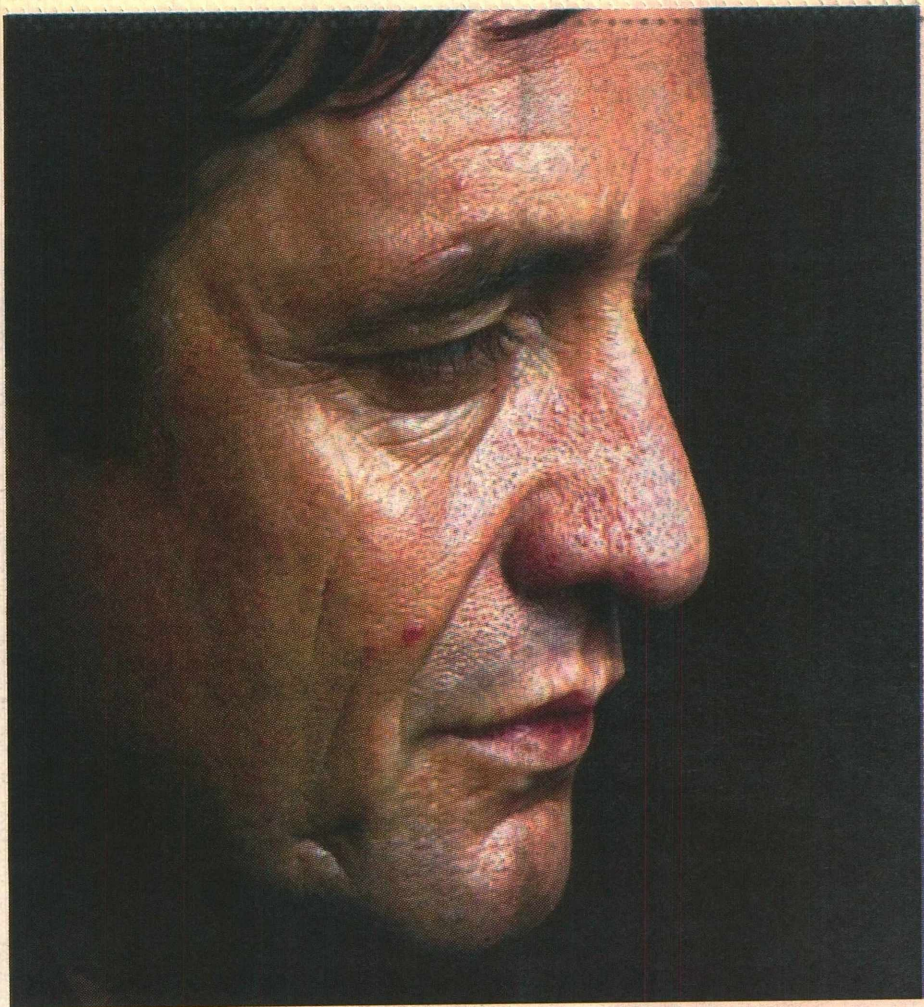
AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

www.ak.uit.no

Mammutsalget
starter 6. mars

Kom innom og hent katalog

En svartkledd helt

John R. Cash (1932-2003)

Johnny Cash er død. Men legenden om *The Man in Black* lever som aldri før.

TEKST ROBERT VANGSTAD UTVIK

Jeg husker godt hvor jeg var denne septemberkvelden i 2003. På konsert med Cato Salsa Experience på Prestengbrygga i Kabelvåg. Likevel husker jeg svært lite av Cato Salsa fra denne kvelden. Det som gjør at jeg aldri vil glemme denne kvelden var noe annet. Kvelden i forveien hadde en av mine store helter, *The Man in Black*, Johnny Cash, avgått ved døden. Det som gjorde denne høstkvelden så spesiell var at bandet som varmet opp for Cato Salsa, jentepunkerne i Cocktail Slippers, valgte å starte med å hylle deres helt, Johnny Cash. Dette øyeblikket sto stille for meg. Og har gjort det siden.

For meg er Johnny Cash stor og har alltid vært det. Helt siden første gang jeg hørte "Sunday Morning Coming Down", denne fantastiske låta som egentlig ble skrevet av Kris Kristoffersen. Den handler om mannen som våkner opp søndags morra, og starter dagen med øl til frokost. Han kler på seg sin reneste, skitne skjorte. Og gjør seg klar til å møte dagen. "Folsom Prison Blues", "Walk the Line" og atskillige andre låter er alle eksempler på hva Johnny Cash tok inn i populærmusikken. En råskap. Fortellinger om levd liv. Johnny Cash var mannen som ikke brydde seg om advarsler fra folka i plateselskapet, og i stedet valgte å spille for innsatte i fengsel. Hans berømte live-innspilling fra konserten i Folsom Prison er legendarisk.

Denne ektheten var med på å definere hvordan både rock, country og faktisk også punken skulle utvikle seg. Men likevel tok det lang tid før Johnny Cash

virkelig ble tatt inn i varmen. Han var et country-symbol. Og country var fyfy. Da Bob Dylan på slutten av 60-tallet valgte å samarbeide med Cash, var det mange av Dylans fan som ikke skjønte dette. Men likevel er det ingen tvil om at både Bob Dylan og Neil Young helt klart er påvirket av musikken til Johnny Cash.

Også Joe Strummer fra The Clash samarbeidet med Johnny Cash den siste tiden før de begge døde. Strummer skrev låta "Long Shadow", som var ment for Cash. Men samarbeidet strandet da Joe Strummer døde i desember 2002. Joey Ramone døde i den samme perioden, så jeg opplevde nærmest at alle mine helter strøk med på kort tid.

Men Johnny Cash er jo selvfølgelig også mannen som har lært meg å like country. Waylon Jennings, Buck Owens, Hank Williams, Dollie Parton og Tanya Tucker er bare noen av dem som jeg har lært å like etter at Johnny Cash har introdusert meg for country. Og for ikke å snakke om nyere artister som blant annet Dwight Yoakam. Men endelig ser det ut som at Johnny Cash får den oppmerksomheten han fortjener. Og det er ingenting som gleder meg mer.

WALK THE LINE

REGI: JAMES MANGOLD

MED: JOAQUIN PHOENIX, REESE WITHERSPOON, GINNI-FER GOODWIN, ROBERT PATRICK

ROSANNE CASH

BLACK CADILAC

CAPITOL RECORDS

En klippe

film Så kom endelig denne filmen som jeg har gledet meg så lenge til. Og den skuffer ikke. Joaquin Phoenix er selvfølgelig ikke Johnny Cash. Og han synger jo selvfølgelig ikke som Johnny Cash heller, slik media påsto i forkant. Men jeg er fornøyd likevel. For man kan jo ikke forvente mer. Men mest imponert er jeg av Reese Witherspoon, som de fleste kjenner fra *Legally Blond*-filmene. Hun er fantastisk i rollen som June Carter, kvinnen som senere blir gift med Johnny Cash. Hun har en imponerende stemme, og greier å fylle mye av styrken til June Carter. Handlingen foregår i størst grad fra tiden før gjennombruddet i 1955 til tiden rundt den legendariske fengselskonserten i 1968. Joaquin Phoenix er fantastisk. Reese Witherspoon er enda bedre. Men alt i alt er det ånden til Johnny Cash som gjør denne filmen så bra. Jeg mener at *Walk the Line* er bedre enn fjorårets film om Ray Charles. Jeg mener at *Walk the Line* sammen med Oliver Stones biografi av Jim Morrison, *The Doors*, er de to beste musikkbiografier som er laget på film.

ROBERT VANGSTAD UTVIK

Dattera til far'sin

musikk For ordens skyld er Rosanne Cash dattera til Johnny Cash fra sitt første ekteskap. Rosanne har holdt på som artist ganske lenge, hun ga ut sin første plate i 1979. Men *Black Cadillac* er hennes første album på tre år. Hun holder seg til en rolig, melankolsk stil med sterke tekster. Spesielt synes jeg låta "Like Fugitives" er ganske sterk. Dette er ei låt hvor hun retter kritikk mot kristendom og presters jerngrep. Ellers synes jeg at det er mye her som minner meg om det gode albumet *Viva Amor* til The Pretenders og Chrissie Hynde. Musikalsk sett har de to artistene ganske mye til felles. I blant synes jeg at *Black Cadillac* blir litt kjedelig, men de gode tekstene løfter plata opp til et høyere nivå.

ROBERT VANGSTAD UTVIK

Æ vant by:Larm!

Er det fysisk mulig å se førti-fire konserter på 3 dager?

TEKST HR KASPARTU
FOTO THERESE-MERETE LINDSETH

Magnus Eliassen vant Djuice prisen, Animal Alpha vant by:Larm prisen, en eller annen fyr vant årets by:Larmer og Ralph Myers & the Jack Herren band utropte publikum som vinnere av det beste publikum. Kun en pris gjensto kl 01:30 natt til søndag, rett etter siste konsert, vinneren av by:Larm.

Smake

Selvfølger har jeg ikke selv utnevnt meg som vinner av årets by:Larm, nei det var det en eller annen som i halvfylla utropte meg til. Jeg hadde akkurat rundet 40 konserter på 3 dager og var på vei til nummer 41. Vel vitende om at jeg ikke hadde fått med meg alt, og irritert over at by:Larm ikke går i reprise, så måtte jeg likevel innse at jeg hadde vunnet by:Larm 2006. For hvem av dere trøtte konsertjegere hadde fått med seg større eller mindre deler av hele 44 av de konsertene som festivalen tilbød? Jeg hadde ikke tatt turen fra mitt eksil i København for å få med meg et par konserter, jeg ønsket meg en stor og god smak av hva norsk musikk har i vente, og hva som befinner seg på de mindre scenene i vårt store land. Filosofien om å smake på et bands uttrykk musikalsk og visuelt, uten nødvendigvis få med meg mer enn 2 sanger gjorde det mulig å få sett virkelig mye på kort tid.

Converse og slips

Torsdag kveld ble conversene snørt på, rockesminken lagt, slippet knytt og jeg kunne virkelig kjenne festivalstemningen bre seg under huden. Jeg trakk ned til Tromsø sentrum og var allerede gjennombløt på bena før jeg ruslet på

måfå inn i VG teltet der to hiphop karer sto og vrei av seg noe larm. Hjernen signaliserte "herfra kan det bare gå oppover". Og sannelig hadde den ikke rett. Torsdag var jeg innom 11 konserter, slo av en prat med noen artister, betalte for den eneste ølen som kostet meg noe i løpet av helga og var i ekstase over konsertene til Serena Maneesh, Smalltown Ramblers og ikke minst by:Larms kanskje beste band, Arabrot. Jeg kom aldri inn på Adjagas, misforsto spilleplanene og endte på en konsert med et folke-musikkband fra Asia og Sampi (en noe sær kombinasjon), og ble betatt av Emil Nikolaisens karisma på scenen.

Burkababe og helgelandsdialekt

Det startet bra på fredag. Tromsøs gater var tilnærmet tørre, og mine converse hadde tørket siden torsdag. Fikk en myk start med Draumirs folkepoprock, før Allfader fra Mo i Rana bød inn på en kveld i metallens tegn, på klingende helgelandsdialekt. Begge Zoomturne-bandene overbeviste med sine konserter på Driv sin hovedscene, og Hurra Torpedos evne til å få over 1000 mennesker til å synge Bonnie Tyler var rørende. Personlig syntes jeg Terroristane med deres dansende burkababe burde vært sendt på turne i den arabiske verden, og Adjagas som jeg først gikk glipp av på torsdag skulle vært ansatt som offisielle ambassadører for Sampi.

I VIP losjen med Giske

Trøtt og sliten etter to dager med 25 konserter tok jeg tak i lørdagen vel vitende om at det hele kun var timer fra å være over. Jeg satte målet til å være 40 konserter på 3 dager, og la faktisk en plan. Den sprakk etter en halv time. The Low Frequency in Stereo, Sirka Ragnar, Nephew og Sahg ble gjennomført og smakt på i løpet av en halvtime, med en dansende utropiaanmelder foran

scenen under Sahg konserten som høydepunkt. Animal Alpha har jeg ingen forståelse for at fikk hovedprisen under årets by:Larm, det var en skrekkelig konsert, og selv The James Deans var bedre, selv om de ikke hadde eksistert på et halvt år før deres konsert. Jeg forstår ikke Mira Craig dealen, men kan godt forstå at Desperado er i ferd med å bli et av Norges beste hardcoreband. Johnossi var fantastisk, og selv om Tarjei i Ralph Myers lovte meg å spille så dårlig at de ikke ble oppdaget, så er måten de behandler publikum på noe av det største jeg overvar på by:Larm 06, selv Trond Giske virket litt på gli under deres konsert.

Vinneren

Jeg er sliten, men det gjør svært lite. 44 konserter har gitt meg et bilde av hva fremtiden i norsk musikk har å by på. Og jeg er mektig imponert over alle de meget bra bandene som dukker opp. På den andre siden sitter jeg med en bismak i munnen grunnet alle etablerte band som var innom og tok vekk endel av fokuset på hva by:Larm egentlig er. Jeg håper at så mange som mulig av de mindre etablerte artistene som gjestet Tromsø får muligheten til å erobre andre scener rundt i landet vårt de neste årene, mange av dem har muligheten til å bli virkelig store.

På veien hjem fra den siste konserten, fornøyd med helgen og all den gode musikken og røykende på en velfortjent vaniljesigarillo, fikk jeg et klapp på skuldra av en litt fullere mann enn prisutdeleren.

– Takk for en dritbra konsert, ramlet det ut av fyren.

– Takk ska du ha, korsjen konsert? Æ har ikkje spælt non! Da visste jeg det var sant. Æ hadde vunne by:Larm!

SERENA-MANEESH
09.02.06 22:00
STORSALEN, KULTURHUSET

Konger i manesjen

Dette er bandet som ikke går rundt grøten, presis på slaget 22:00 dro de i gang kalaset. Deres selvtitulerte plate som kom ut før jul 2005 har fått strålende kritikker og gått som varme hvetebrød. Men det er alltid spennende å høre om et band tilsvare forventningene live. Og det var det ingen tvil om at de gjorde. Åtte over gjennomsnittet musikalske talenter sørget for å gi publikum det de kom for, en strålende konsertopplevelse. Konserten ble dratt i gang med låta *Drain Cosmetics* som gjorde seg om mulig bedre in real life enn på plate. Den sarte, men røffe sounden bergtok publikummet, og vi kan vel understreke at dette var en konsert for sansene. Til tross for at Nikolaisen og Nikolaisen med flere gjør en meget bra figur på scenen, stod store deler av publikum med øynene lukket i bredbeint rockepositur, klare for å nyte opplevelsen uten å bli forstyrret. Rock med englesus, kan det bli stort bedre? Et par skår i gleden vil det alltid være, her i form av unødig støy fra lydcrewet, og ikke minst fra brautende festivalgjengere. Drit i å ødelegge for oss som har kommet for å ta inn over oss herligheten.

THERESE-MERETE LINDSETH

SLINCRAZE
09.02.06
LILLE-SCENEN, KULTURHUSET

En liten YO YO

konsert by:Larms desidert yngste deltager entret den samiske scenen på Kulturhuset et stykke over midnatt. At unggutten kun har stått på scenen et par ganger tidligere skulle man ikke tro. Scenevant og med kroppen sprengfull av talent dro SlinCraze i gang en rap-konser

tar han opp temaer som piker, vin og sang. Men har tar også opp noe tyngre i sine tekster. Som tidligere mobbeoffer tar han et oppgjør med mobberne gjennom sin musikk. Han har stått på scene med Vegard "ShortCut" Johansen, som er M.O.T ambassadør og høstet lovord for det arbeidet han gjør gjennom sin musikk. Rappern produserer materiale på engelsk, norsk og samisk slik at flest mulig kan få med seg hva han synger om. Eventuelle språkbarrierer til tross, liten mann, stor artist, flott konsert.

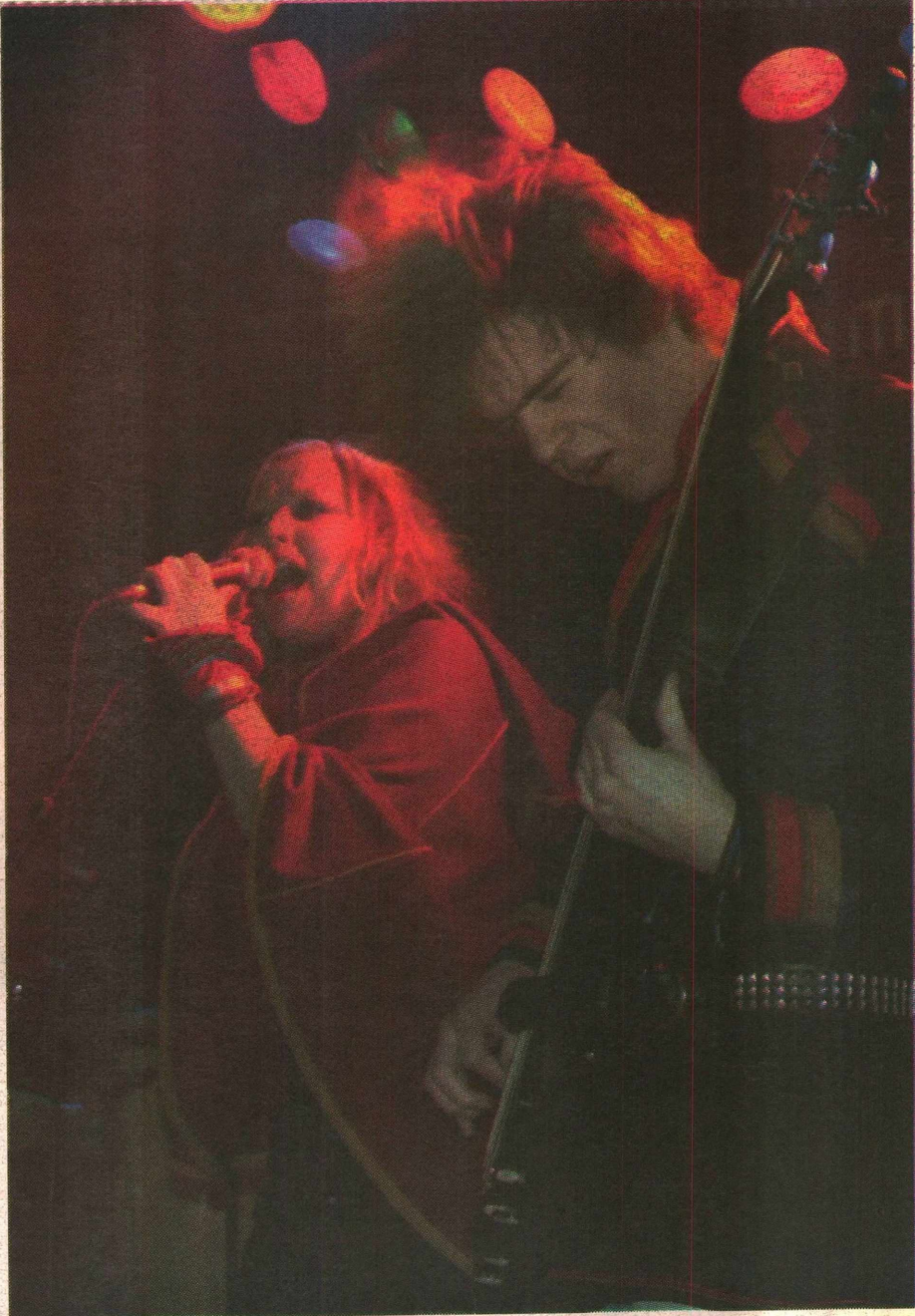
THERESE-MERETE LINDSETH

ADJAGAS
04.02.06
TROMSØ KULTURHUS

Joikagas

konsert I forkant av samenes nasjonaldag hadde gruppa Adjagas konsert i Tromsø Kulturhus i regi av Rikskonserterne. Majoriteten av publikum var samisk og Lawra Somby entret scenen til applaus og gledeshyl fra samegroupiene. Adjagas startet opp med en svært rocka joik som musikalsk kan sammen-

lignes med lydbildet til Tom Waits. Det som slår meg er hvordan Adjagas på en spennende måte klarer å blande moderne musikk med joik, uten å gå i Mari Boines fotspor. Lokalet ble stille da de satt i gang med hiten "Mun ja mun". Alle drar på smilebåndene når Sara Marielle Gaup fra Kautokeino sier: - Nå skal jeg joike en joik som handler om en mann som har satt opp lavoen sin i tett skog og det virker som det har klikka for han. Gruppen holdt det gående i godt og vel en time, og holdt publikum i sin hule hånd. Som seg hør og bør ble det spilt to ekstranumre og gruppa forlot scenen til trampeklapp. For en ikke samiskspråklig person, blir konserten en melodios og vakker opplevelse, med økende interesse for fenomenet samegroupies.

IDA WALENIUS

ALIT BOAZO
09.02.06
LILLE-SCENEN, KULTURHUSET

Rocka reinsdyr

konsert Alit Boazo betyr blå rein, men musikken var langt fra blå, den var rå. Med Mienna-søsknene i spissen kjørte disse unge musikerne en superb konsert. De opptrådte på Riddu Riddu i 2005 og var tydeligvis glade for å få opptre under by:Larm. Bandet består av Rita og Rolf Mienna, Qaaqutsiaq "tipi" Lyng Fenger, Magnus Tornensis, Øystein Karlsen og Herman Rundberg. De er musikalsk sett gode, samspillet deres er lett og naturlig og sitter tidvis som ei kule. Rita og Rolfs stemmer utfyller hverandre med sine særpreg. Samisk rock er muligens en stigmatiserende betegnelse, men det får så være. Disse unge og fremadstormende musikerne representerer, sammen med en del andre band, en ny og spennende trend hvor det tradisjonelle møter det utradisjonelle. Det samiske språket og kulturen gis et nytt uttrykk, her in the name of rock. Alit Boazo presenterer sitt eget stoff, og de gjør det bra. De hadde også et liten cover på lur, en Mari Boine-låt, Alit Boazo style, og de gjorde ikke skam på verken sang eller artist. De kjørte et killer show og publikum viste å sette pris på det. Vi ser fram til å høre mer fra dette bandet.

TEKST/FOTO THERESE-MERETE LINDSETH

From CrazeVille with love

By:Larms yngste deltager går under artistnavnet SlinCraze og kommer fra Máze. Den femten år gamle rapperen ble direkte booket til årets arrangement av selveste Moholt Larsen og hans opptreden her er ikke den første. Vi tok en prat med Nils Rune og hans manager Johan Mathis Gaup.

TEKST/FOTO: THERESE MERETE LINDSETH

SlinCrazes manager og slektning Johan Mathis Gaup tar ordet og forteller stolt om den unge artistens prestasjoner så langt. Nils Rune er en gutt utenom det vanlige. I den nettede alder av femten har den unge stjernen begynt sin stigning på musikkhimmelen og det i en rasende fart. Artisten SlinCraze har optrådt, som pauseinnslag under samisk grand prix på påskefestivalen i Kautokeino, under den samiske vinterfestuka i Oslo og nå på selveste by:Larm. Johan kan fortelle en rørende historie om hvordan Nils Rune ble sterk mobbet på skolen, hvordan han ble nødt til å bytte skole og hvordan han nå har reist seg opp som den sterke part i det hele. Under same grand prix under påskefestivalen i Kautokeino i 2005 framførte han

"Givsideapmi"(mobbing) der tar han opp noe av det han har opplevd.

– Voksne folk som ellers ikke liker denne typen musikk blir grepet av de historiene han forteller gjennom rapen sin, kommenterer Gaup.

– De som før mobbet meg har bedt om unnskyldning og vil nå bli venner, forteller Nils Rune. Det har ikke manglet på positiv tilbakemelding fra kjente og ukjente og det setter fart på produktiviteten.

Ikke urørt

Under Vinterfest uka i Oslo stod SlinCraze på scene med selveste Vegard "ShortCut" Johansen. Nils Rune har møtt "ShortCut" før, for syv år siden da han var gjest i studioet med han under en Topp20 sending. Siden den gang har han blitt eldre og rollene er byttet. Nå

ser ShortCut opp til SlinCraze.

– Vegard er selv M.O.T ambassadør og fortalte den fullstappede salen Nils Runes historie. Han la virkelig vekt på hvilket viktig arbeid Nils Rune gjør gjennom musikken sin, sier Gaup.

Hjemme på gutterommet lager Nils Rune tekst og melodi selv, han styrer alt det tekniske og noen av låtene hans ligger ute på urørt. Tekstene blir til på både samisk og engelsk.

– Det er ikke alt jeg skriver ned som blir tekster, men jeg sparer på alt og bearbeider det, forteller Nils Rune. Rapperen tar ikke bare for seg de tunge temaene som mobbing og samfunnsproblemer, men også tekster som er mer typisk for sjangeren. Eminem er et av forbildene. På spørsmål om det blir mye damer av å være artist skynder "manageren" lattermildt å skyte inn:

– Ingen kommentar.

Men vi kan avsløre at Mázes eneste rapper har kjæreste og hun er selvskreven publikummer under kveldens forestående konsert.

Opp og fram

Avsparket med by:Larms første konsert er rett rundt hjørnet og Nils Rune har en plan for Tromsø besøket.

– Må vel shoppe litt, bedre utvalg her enn hjemme også skal jeg i alle fall se Mira Craig og Kompani69.

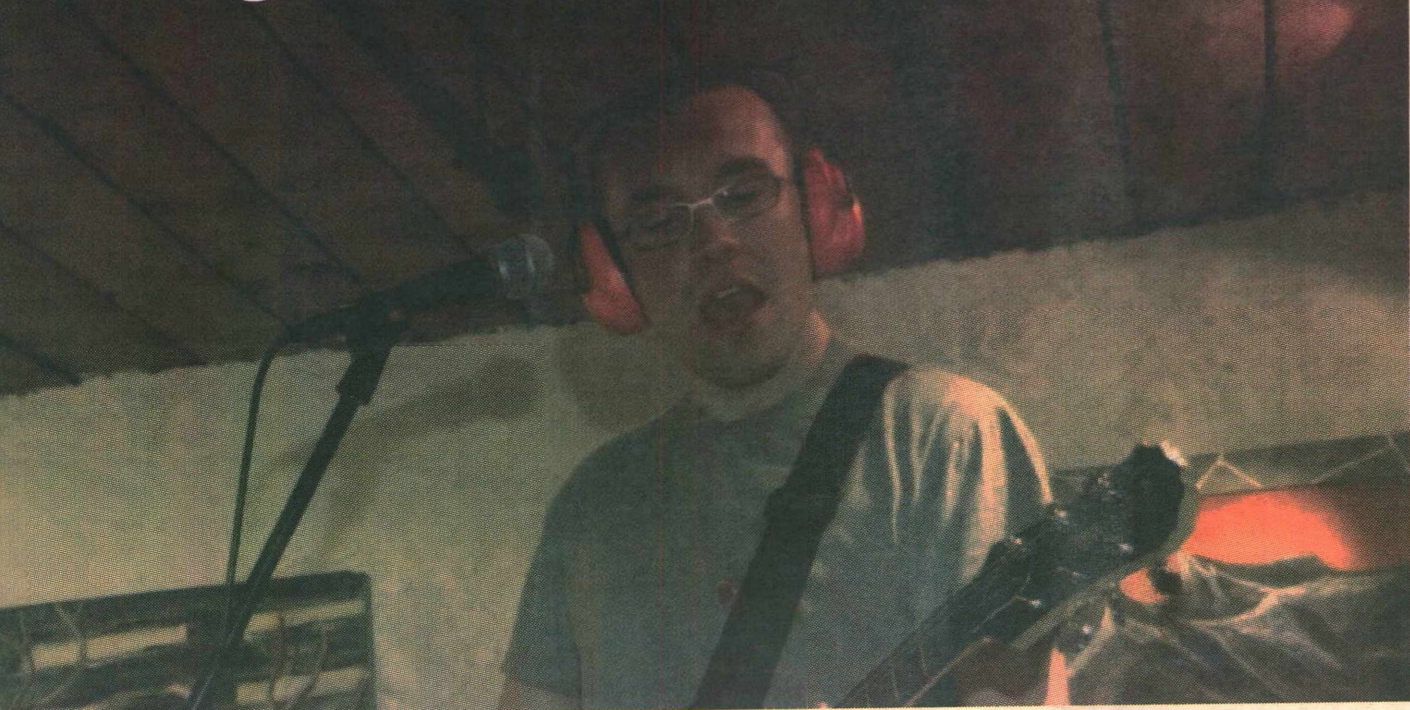
SlinCraze og Gaup, som går under navnet "Proffen", har allerede vært til lydprøve og tatt scenen i nærmere øyensyn.

– Det så litt voldsomt ut med inngjerdning og greier, men det er vel til våres egen beskyttelse, humrer "Proffen" som fungerer som DJ under kveldens show. SlinCraze kjører profit show, med egen fast DJ og dansere, men kveldens publikum må stå for dansingen selv.

Dermed var det 23. intervjuet på syv dager gjennomført, det inkluderer landsdekkende dagspresse og et intervju på Frokost-TV, med selveste Elin Tvedt.

– Han storebror ble litt sjalu på meg der ja, avslutter Nils Rune. Og hvem ville ikke det, 15 år og allerede på tur opp og fram.

Bjong

BJONG
THIS AIN'T NO JOIK
06.02.06
RÅDSTUA

Bjoink

konsert Rundt 40 unge ungdommer klemmer seg sammen i den kalde, trange kjelleren på Rådstua på selveste samekvelden. Det er store forventninger i lufta, hva kommer? En søt pike spiller gitar og synger, det er vakkert, men det er ikke dette de har kommet hit for. Så ankommer bandet, tre unge, kjekke gutter spretter opp på scenen. Full av en enorm energi og entusiasme gyver de løs, vokalistene er nede på gulvet, han danser og hopper og skriker. Ingen hører hva han sier, i det hele tatt er det mye støy og lite budskap som når fram. Publikum er lamslått, de sitter måpende rundt små bord eller står klemt mot veggen. Likevel er stemningen høy, folk jubler i de små mellomrommene mellom sangene. Det som skjer på scenen engasjerer, på sitt underlige vis klarer Bjong å dra folk med inn i sitt underfundige univers av støy og undergrunnsmystikk. Det er veldig aggressivt og samtidig kan man følge med i de små tekstheftene og se at dette er morsomt. Bjong er et skikkelig undergrunnsband og kunne nok ikke finne et mer passende sted å til spille sin fullstendig tabuoverskiddende og intense punk enn i den lave, smale kjelleren med tjukke murvegger og elendig lyd. Konsertopplevelsen ble nok litt hemmet av at publikum var litt satt ut og at akustikken var

heller skjemmende. Likevel var det nok et godt levert show fra karene i Bjong.

TALE SEVERINA HALSØR

Samisk filmfest

filmfest I samarbeid med Fokus kino viste Samisk Filmfestival og Samisk filmforbund film på Samefolketsdag 6. februar. Programmet på fokus var et utvalg av noen av de beste filmene som skal oppleves under årets filmfestival i Kautokeino til påsken. Utopia fikk se to filmer, og det var virkelig noe å feire.

Kjærlighet og sjalusi

Første filmen var *Det vanskeligste av alt er kjærligheten*, regissert av Suvi West. Denne dokumentaren viste kjærlighet og misunnelse i samiske samfunn. Filmen var bygget opp av en rekke portretterte mennesker som enten har funnet kjærligheten, eller som er stadig på jakt etter den. Filmen er en varm skildring av hvordan de innerste følelsene i et menneske ofte er sterkere mellom samer og andre minoriteter, enn for folk flest, men med kjærlighet følger naturligvis også misunnelse og sjalusi. En flott film som Utopias utsendte varmt vil anbefale.

Samenes litterære far

Neste film var enda en dokumentar: *Johan Turi – Bjørnejegerens skrifter*

Johan Turi ble født i 1854 i Kautokeino. Han kalles for samenes litterære far. Gjennom hans litterære verker har samene fått skildret hverdagen til urfolket i gamle dager. Vi får presentert en livsfortelling som ikke er som alle andres og som ser på hva som har formet den store Johan Turi sine litterære verker. Professorer i alt fra litteratur til urfolksstudier forklarer og forteller engasjert om denne farsskikkelsen i samisk litteratur. Gjennom dokumentaren stilles filosofiske spørsmål av arten: Hva kan vi lære av urfolks tradisjoner, levemåte og historie? Johan Turi og samefokets skrifter kan faktisk både ha en filosofisk og historisk betydning i det moderne samfunnet vi lever i.

Snøscooter drive-in

Som nevnt tidligere vil disse to filmene være to av mange samiske filmer som blir vist på Samisk filmfestival 10-15 april. Her vil det være bli en spektakulær filmfest under åpen himmel, når vidda er på sitt vakreste med nordlyset som ramme for filmvisningene. I tillegg vil det være snøscooter drive-in. Ingen begrensninger her altså! Bjarne Store Jakobsen, leder av Samisk Filmforbund forteller at på samedagen neste år og forhåpentligvis i fremtiden, vil det være mye større innslag av samisk film.

Han forteller at inntoget av samiske kvinner som filmregissører er veldig gledelig for samisk kultur.

– Det har nesten blitt like mye damer i filmen som damer på dametinget, nei jeg mener selvfølgelig Sametinget, sier Bjarne Store Jakobsen og ler.

STIAN JOHANSEN

Samisk Filmfestival holdes i Kautokeino fra 10-15 April.

JOIKETEATER

04.02.06

TROMSDALEN KULTURHUS

Samer på scene

teater Selv om publikumsoppbudet inne på Kulturhuset ikke sto i forhold til bilparken utenfor, var det likevel for få stoler. Jeg kom ganske tidlig men endte med en plass hvor bare knapt halve scenen var synlig. Hvem kom forresten på at det var en god ide at publikum må krysse scenen for å komme inn og ut av salen? Scenen var dårlig definert i rommet, lyssettinga var tydeligvis ikke prioritert og det hørtes ut som lyden kom fra en ghetto-blaster plassert bak bobleplasten (!) som utgjorde sceneteppet. Nå skal jeg ikke holde fasilitetene mot joiketeateret, men spesielt den dårlige lyden gjorde mye for å trekke opplevelsen ned.

En tynn moraliserende historie fungerte som pauseunderholdning mellom de forskjellige innslagene. Både moderne dans, rap, ett mystisk strykeinstrument som var usynlig fra der jeg satt og flamencodans var bakt inn i forestillingen. Hensikten har tydeligvis vært å benytte seg av de respektive "skuespillernes" forskjellige ferdigheter. Og mange av ungdommene hadde virkelig noe å vise fram. Den fullstendig malplasserte flamencodanserinnen og rapperen gjorde mest inntrykk. De yngste barna skuffet mest, tett fulgt av alle de andre skuespillerne som ikke hadde en annen kunstnerisk hobby ved siden av teater. Unger er forbausende lærevillige, hvis tingene legges fram på rette måten, og selv de yngste kan lære å gjøre mer på en scene enn å virre rundt som pneumatiske kyllinger på gjærede bær mens de vifter sakte og dramatisk med hendene, slik tilfellet var denne kvelden. Noen av småtrollene led tydeligvis tyngre enn andre under mangelen på utfordring, og så rett og slett ut til å kjede seg.

Det er litt uklart hva joiketeateret prøver å være, men jeg anbefaler å opplyse tydelig om at dette er barne-, eller amatørteater. Ved senere oppsetninger håper jeg vi får se mer teater og mindre talentshow. At hele forestillingen var nesten utelukkende på samisk fungerte helt fint, jeg kan ikke ett ord på samisk men kunne likevel holde følge i handlingen. Og det er jo et hyggelig initiativ.

INGVILD BUHAUG

– En proteininnsprøytning

Går rundt i huse uten truse, Inni veggan e det muse. Mu-sekjærlighet. Å bo i veggan, e det bæste dæm vet. Kjær-lighet i veggan, dæggern dæggern dæggern.

TEKST: TALE SEVERINA HALSØR
FOTO: MARTE NUSTAD

I anledning samefolkets dag arrangerte punk-bandet Bjong konserten "This ain't no joik" på Rådstua sammen med ung-jente punk-bandet Gestapo Bitches.

– Gestapo Bitches er vårt favorittband, utbryter Hans Oscar i det vi slår oss ned på det kalde kjøkkenet i den mørke kjel-leren på Rådstua Teaterhus.

– Vi satte i gang hele dette arrangemen-tet bare for å få høre dem spille, men de trodde først det var en slags form for samehets og ville ikke være med.

Samefolkets dag var en ideell anledning å arrangere konsert siden Bjong selv består av to og en halv same: vokalisten Tord Nygreen og broren og trommisen, Hans Nilsen er vaskeekte samer, mens gitaristen Hans Oscar Ragnarsson Aase, i følge seg selv, bare er en jukselapp. De tre guttene har spilt sammen i flere år, men så godt som aldri er de blitt sett på en offentlig scene.

Banan-baluba

Hva er greia med undergrunnsimaget deres og hvorfor spiller dere bare på hem-melige festivaler og arrangerer konserter i mørke kjellere?

– Vi blir jo aldri invitert noe sted, så vi må lage våre egne greier, svarer Hans Oscar,

– Eller, det er ikke helt sant i grunnen, vi skulle spille på Fucking North Pole festi-valen i forfjor, men da skulle Tord i feng-sel så det gikk ikke.

– Vi spilte på Vørterølfestivalen et år, men da var ikke Hans Oscar med og holdt oss i tøylene så da ble vi kastet ut, forteller Tord.

– Da spilte vi med bananer på et indre-misjonsskilt, det sprutet virkelig banan over alt. I tillegg lot vi bilder fra Cupido gå på en lap-top mens vi spilte «Fatboy slim is fucking in heaven» og leste ut-drag fra *Bestialitetens historie*. Så avslut-tet vi med å knuse en lap-top på scenen. Det var helt sykt. Lydmannen prøvde å skru oss av. Hans var jo døv av hørsels-vern bak trommene og trodde vi hadde kjempesuksess. Vi hadde en slags angst etterpå, var litt redd for å bli drept, litt sånn Mohammed-greier. Jeg tror de som var i salen var like redde som oss, så det ble en slags kollektiv greie det der med redselen.

Så det er ikke slik at dere ikke vil spille på mer etablerte plasser?

– Nei, vi stiller gjerne opp og spiller hvor som helst og når som helst bare vi får litt pizza eller frukt. Vi kan spille både punk og bossa, reklamerer Tord.

– Men vi spiller ikke på Skavlan, føyer Hans Oscar til.

Ishockeybrett og do-koster

– Bjong er i grunnen en del av et stort kunstkollektiv som starta i 2000, for-klarer Tord, – da kjøpte jeg en villa til 2 millioner og vårt første band, Hems-k, startet spontant på en fest. Vi som bod-de i huset skramla sammen noen in-strumenter, et ishockeybrett og kjøpte

trommestikker på tier'n. Litt do-koster og fiskestenger og sånt. Bjong er den populære videreutviklingen av Hems-k, kan du si.

– Navnet, Bjong, datt bare ned i hodet mitt en dag og da ble det liksom natu-rilig å hete det, fortsetter Hans.

– Folk tror ofte det har noe med Bjungn-saken å gjøre, men det har det ikke.

– Har det ikke? spør Tord.

– Det ligner jo litt på boing, bryter Hans Oscar inn.

– Ja! Som i fotballbladet!, Hans er full av begeistring.

– Nei, mer som en fin og positiv lyd, av-slutter Hans Oscar diskusjonen.

17 sanger, 17 minutt.

Hvorfor er tekstene deres så kontrover-sielle?

– Vi skriver fem nye tekster på hver øving, hver søndag, forteller Hans.

– Da er det viktig at det ikke er noen sen-sur, derfor blir det nok mye kuk og sånn. Vi har sikkert en 70-80 sanger, men vi er bare ferdig med 17 av dem og ingen er lengre enn 1 minutt, fortsetter han.

– 17 sanger, 17 minutt, det er det som er punk!, skyter Hans Oscar inn.

– Ellers er det mye terapi i tekstene, vi driver jo med det her for å ha det artig. Vi håper jo at folk som hører på kan ha det er litt artig de også, fortsetter Tord

Snøfnugg

Det var bra med folk på konserten i kveld og mange så ut som de kunne sangene deres. Er dere i ferd med å få en fan-skare?

– Det er ganske tvilsomt at vi har en fan-skare, sier Tord mistroisk, – Men vi har

kanskje et par fan-snøfnugg. Sangen "Kjærlighet" er blitt min favorittsang etter at noen en gang omtalte den som en hit. Det viser jo at terapien har pro-gresjon, at vi lager bedre musikk.

– Men hvis noen får noen ambisjoner i bandet, så blir jeg sur, sier Hans Oscar alvorlig.

– Det dreier seg ikke om å bli populære eller tjene penger på det.

– Det er jo ikke akkurat noen fare for det, skyter Hans inn.

– Jeg vil gjerne jobbe som isbil-sjåfør, fortsetter Hans Oscar, jeg vil ha en vanlig jobb 7 timer om dagen. På jobben har jeg fri, for der får jeg konkrete arbeids-oppgaver: her er 3 tonn is, kjør den. Jeg har før hatt kunstneriske jobber og det tar fullstendig knekken på kreativiteten, fortsetter Hans Oscar, som for tiden er arbeidsledig.

Hva er planene deres fremover?

– Vårt neste prosjekt er "This means vår" som skal være en vårfest, forteller Tord.

– Det blir i april en gang, kanskje på Kaos. Da tenkte jeg å steike vaffler i lap-topen min. Det tror jeg kan bli kult, så får man bokstavavtrykk i vaffelen! I mel-lomtiden skal vi lage videoer til å legge ut på nettet. Vi har nettopp fått lagt ut mange av sangene våre på Urørt-side-ne til NRK. Så nå må vi følge opp med videoer til. Det var jo derfor vi tok opp konserten på video, forklarer han videre før han hopper opp i vinduskarmen for å se hvem som lager lyd utenfor.

– Skulle du på konsert? Den er ferdig! Men om du sender en SMS så kan du få DVD-en!

– Det er sånn alt begynner, mumler Hans Oscar, – Nå må vi lage DVD også.

Rein kun spises?

Kjøring er det først og fremst reinen som er viktig, siden kusken sin oppgave stort sett er å holde seg på bena. Dette gir rom for at samme deltaker kan delta med flere rein. Reinene eies og trenes som regel av kuskene selv. For en kusk er de viktigste egenskapene å være så liten og lett som mulig, men samtidig sterk nok til holde seg fast når reinsdyret får opp farten. Under sprintrenn, slik som det i Tromsø, kan utøveren komme opp i hastigheter nært 50 km/t. Etter en spennende konkurranse, sto til slutt finalen mellom Anne Risten Sara (16) og Ánde Niilas Eira (20), som Anne og reinen Ená II vant etter et jevnt løp.

Fem i kofta

Hvordan skal du feire samedagen?

Tommy Hansen Karasjok

– Vi skal ha et lokalt arrangement i Karasjok med god mat og drikke.

Ingrid Eira Kautokeino

– Ikke så mye. Ingenting å gjøre.

Mathis Ailo Karasjok

– Tja, si det? Skal på jobb i alle fall. Kanskje en god reinsdyrsmiddag på kvelden.

Kent Ailo Hætta Máze

– Har ikke planlagt noe. Bli i Tromsø til i morgen, så drar jeg hjem.

Mikkel Isak Kemi Kautokeino

– Skal drikke meg full, hehe. Neida, det er jo en stor dag i morgen. Bli vel noe godt som buljong og margebein tror jeg!

S Gabba gabba hey

Ånde Niilas Eira (20) deltok i alle kvartfinalene under NM i reinkappkjøring som var i Tromsø søndag 5. februar. Etter et jevnt finaleritt, måtte Ånde og reinen hans S Gabba til slutt se seg slått av Anne Risten Sara. Utopia var på pletten og fikk tak i denne samiske gladgutten etter det forrykende sølvløpet.

TEKST ENDRE GABRIELSEN / KRISTIN HEIMSNES
FOTO ESPEN SANDBERG

Hva fikk deg til å interessere deg for reinkappkjøring?

– Både min far og bestefar har holdt på med dette, så spurte de om ikke dette var noe jeg også hadde lyst til å prøve. I reinkappkjøring er det mye fart og spenning, og dette bidro til at jeg begynte med det. Hele familien er jo involvert i reinkappkjøring. Reinen jeg kom på andreplass med, S Gabba, er egentlig fetteren min sin rein. Jeg skal innrømme at jeg bruker mye tid på dette. Jeg deltok tross alt i alle kvartfinalene med forskjellig rein.

Så det var med andre ord ikke et utagerende liv i rampelyset som sørget for at du ble "besatt" av denne litt spesielle idretten?

– Vel, reinkappkjøring er en sport med liten oppslutning. Heldigvis har vi konkurranser som denne i Tromsø, med mye publikum og glade mennesker. Det har mye å si for motivasjonen videre. Selv om interessen omkring reinkappkjøring er stigende, så kan man ikke akkurat si at kjørerne lever i rampelyset. I Finnmark er sporten blitt ganske populær de siste årene.

Andre idretter har vært plaget av flere dopingskandaler, er dette et problem i reinkappkjøringsmiljøet?

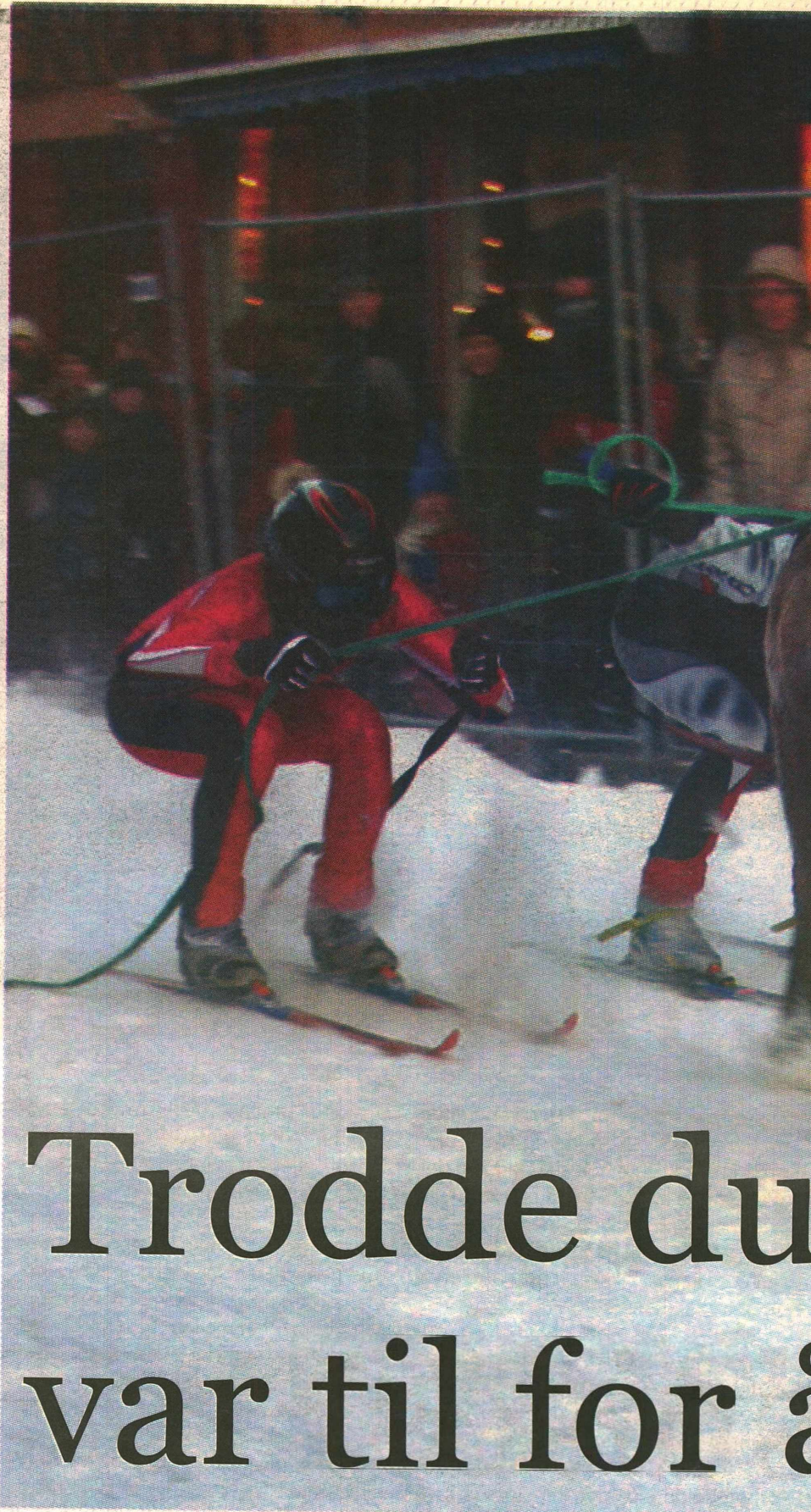
– Nei, jeg vil ikke tro det. S Gabba er en "rein rein" såvidt jeg vet. Allikevel blir reinene regelmessig tatt blodprøver av for å sikre at det ikke forekommer noe juks.

Er det vanlig at man saboterer for motstanderne under eller i forkant av løpene?

– På sprinten, slik som denne i Tromsø, er det helt umulig å sabotere. Hvis vi f.eks stenger for motstanderen under løpet, blir vi disket. Under lengre distansereenn, slik som de vi deltar i i Finland, kjører vi ofte seks rein mot hverandre samtidig. Hvis det deltar nye kjørere, har jeg noen små knep jeg benytter meg av.

Som for eksempel?

– Vel, kjøre så nært opp mot den andre som mulig, slik at han/hun mister balansen. Det er viktig å holde det så fair som mulig.

Trodde du var til for å

Det trodde i alle fall Utopias utsendte da vi tok turen til Storgata en kald søndag i februar. Da ble det for andre gang arrangert NM i reinkappkjøring i Tromsø. Som to forskremte finnlugger, var vi vitne til et nokså utradisjonelt bruk av rein, ski og Storgata.

TEKST ENDRE GABRIELSEN / KRISTIN HEIMSNES
FOTO ESPEN SANDBERG

5. februar viste kalenderen da vi tok turen til byen for å følge NM i reinkappkjøring, som for andre gang tok plass i Tromsø. For anledningen var Storgata gjort om til en kort "racingbane", med startstrek ved Veita og mål ved Hennes

og Mauritz. Et par hundre tromsøfolk hadde møtt opp for å overvære denne idrettsbegivenheten litt utenom det vanlige. Den, etter mening, glitrende samiske kommentatoren, bidro med festivitaser av ulike slag, og sørget for at stemningen steg enda noen hakk før det første startskuddet gikk.

Faster Rudolf! Joika! Joika!

Reinkappløp foregår ved at kusken henger bak reinen på ski. Vanligvis går reinkappløp over en distanse på en kilometer. I Tromsø bestemte arrangørene å gjøre det til et sprintrenn, med en strekning på drøyt 200 meter. I og med at disse kortere distansene kan arrangeres i byer, gjøres reinkappkjøring til en mer publikumsvennlig sport. Turneringen foregår på knock-out-vis, der man kjører mot hverandre to og to. Vinneren går videre til neste delfinale. I reinkapp-

Sombyversitetet

Kjære medstudenter! Etter varierende tid tilbrakt både på dette og andre universiteter har dere nok alle hørt om det akademiske kvarteret. Det er ikke snakk om om bokhandelen, men praksisen som kom i stand etter distre professorer. Det dere kanskje ikke har hørt om før er den samiske halvtimen.

Den er da heller ikke så viktig akkurat nå, jeg må bare benytte den for å forklare hvorfor dette skrivet kommer så sent; egentlig skulle dere ha fått beskjed ved semesterstart, slik at dere fikk tid til å forberede dere på det som kommer. Nå ble det ikke slik, men det er ingen som får tid til å bli sint.

Undertegnede har påtatt seg oppgaven med å fortelle dere hva som venter, da jeg er en helt ekte same. Fullblods. Det som finnes av nordmann i meg er så lite at det kan samles i tuppen av min venstre lillefinger. Jeg har da også vurdert å amputere den bort, for å bli fullt og helt same. Det skal ikke finnes noe kristenmannsblod i denne kroppen, nei. Siden jeg er same er det heller ingen andre samer som har noe problem med at jeg snakker på vegne av førtitusen av oss.

Som vi alle vet er Universitetet i Tromsø et samisk universitet, det er derfor all skiltingen hovedsaklig er på samisk, all maten i kantina er samisk (italienerne liker å tro at de oppfant lasagne, men vi vet bedre), og alle gjennomgår et obligatorisk årskurs i samisk språk, historie

og kultur. Sant nok, de fleste av dere tror dere har tatt et år med arkeologi, kjemi, filosofi eller noe annet, men dette er bare en del av programmeringen.

Sannheten er nemlig at dere er trent opp til å bli en del av den samiske zombiehæren som skal ta over verden. Dere ser sikkert parallellen til etternavnet til en av de som ble halshugget etter Kautokeino-opprøret, og nå kommer endelig hevnen. Det er ganske merkelig at nordmenn flest ikke ser linjen fra etternavnet til vesenene, men så har dere heller aldri vært blant de smarteste. Dere er litt som hundevalper: søte å se på, men ubrukelige ellers.

Vi har skapt en hær av norske sombyer som skal kjempe for oss, slik at Tromsø endelig blir en ekte samisk by. Etterhvert skal også Oslo bli det. Det er årsaken til at det bor så mange samer i hovedstaden; der vil det dog ta litt lengre tid før vi er klare til å overta.

Sam(e)hold

Den Samiske Mafiaen, også kjent som SV, har bestemt at jeg må gi dere noen punkter å bli kjent med på forhånd. Dette er ting som ikke passer inn i undervisningen dere har mottatt, men som vi samtidig føler dere burde vite.

Alle samer kjenner hverandre. Du ser kanskje ikke at vi hilser på hverandre, men det er ikke så rart. Samer har ikke en hemmelig hilsen, vi kommuniserer

nemlig telepatisk. Så nei, når vi snakker samisk bak ryggen din handler det ikke om deg, det er når vi kommuniserer over hodet ditt uten at du hører det at du fornærmes på det groveste.

Alle samer hører bare på samisk musikk. Jeg har en CD-samling på 600 CD'er og alle sammen er Transjoik. Det virker kanskje bortkastet å ha hundre eksemplarer av en CD, men min kjærlighet til det samiske er bare overskredet av min hang til å shoppe, og siden det finnes et begrenset antall samiske musikere må det bare bli slik.

Alle samer ser ut som samer og går kledd som samer. Det er derfor dere er så vant til å se folk i kofte at det knapt nok er påtakelig lenger.

Alle samer vil tilbake igjen dit de kom fra. For meg personlig er det meget vanskelig, da den gamle kvinneklinikken jo er nedlagt.

Alle samer kan joike. Når det blir født et samisk barn er det første vedkommende får en startpakke for samer. I denne startpakken er det et joikekurs, i tillegg til en automatisk dispensasjon for å kjøre snøskuter overalt, og samisk statsborgerskap.

Alle samer er drikkfeldige, men ikke på den måten du tror. Samer er nemlig fulle hele tiden. Det er slik at de gangene du tror du ser en synlig full same, så har

vedkommende ikke drukket i det hele tatt. Vi trenger nemlig minst fire øl til frokost, med kontinuerlig påfyll utover dagen, for å fungere i det hele tatt. Det blir dyrt, ja, men med alle millionene vi tjener på joikaboller går det helt fint.

Derfor snakker også alle samer samisk, selv om en del av dem later som om de ikke kan det. Helt fra gammelt av - det tar ganske lang tid å opparbeide seg talent til å programmere så mange sombyer, men er det noe samer aldri har manglet er det talent - visste vi at norsk en dag vil bli utradert, mens samisken består; det var derfor vi så velvillig lærte oss norsk og flyttet inn på internater; vi vil jo være snille med folk som ikke kommer til å eksistere så lenge som oss.

Kanskje har det av og til hendt at vi kjenner stikk av dårlig samvittighet, dette forklarer også ekteskap mellom samer og nordmenn, for selv om dere alle skal forsvinne og bli slukt inn i sombykrigerhæren vår, vil vi gjerne at dere er lykkelige så lenge dere lever i uvitenhet.

Årsaken til at dere blir fortalt dette nå? Om du kjenner etter merker du kanskje at programmeringen begynner å ta tak... Men vi hadde det da i det minste gøy så lenge det varte, hva?

...ealás.

SIRI GASKI

Presentasjonsliv (Fjern nærkontakt med by:larm)

Det her virker kanskje for den in- tetanende leser som en konser- tanmeldelse av diverse band som spiller over flere dager og derfor kan kalles en festival, men nei da, ikke helt. For det første vil jeg påpeke at by:larm ikke kan reg- nes som en festival for andre enn banda og bransjetraverne. For oss andre hardtstuderende, partner- roterende og velfungerende sam- funnsborgere er by:larm redusert til en presentasjon. En relativt dyr presentasjon. Og ikke nok med det. Her på ymse nachspiel blir man gjort oppmerksom på at det kun er band med platekontrakt, eller som er i ferd med å få det som spiller på by:larm, og de er jo ærlig talt ikke de banda som trenger verken støt- ten eller publisiteten mest.

Jeg kan bare snakke ut i fra meg selv og et knippe andre, men halv- timeskonserter gir ikke den store helhetsopplevelsen av et band. Det er en presentasjon av hva de foretar seg, og dette kan man finne frem til på andre måter når banda er signa og ferdiggjorte. Jeg vet ikke engang om det er det som er sjelen til by:larm, men sånn burde det være. Basta. Og 250 spenn for dagspass der man kun får være på ett utested? Det er litt dyrt.

Så litt konsertanmeldelser. La oss ta en titt på konsertprogrammet til "By:larm 2006 Tromsø." Sponset av VG og diverse. Kjøp VG, her finner du "nyheter." Og sporten. Det er jo og "nyheter." Kjøp VG.

Uansett. Her har man da samla 170 band som skal spille over tusen ti- mer på en million scener, og man kan jo spørre seg; er det hipt? Vel, hvis du føler deg hipp og samtidig tiltrukket av saken så er det hipt nok. Men så leser jeg altså følgen- de om bandet Ping: "Ping started in Bergen in 1999 bla bla bla" og så det relevante: "Ping is like the Resi- dents on rheumatic acid plus a cast of Frank Zappa's brain mixed with bla bla bla".

Jeg og en kompis drø en tur på konserten vi, og noe forteller meg at fyren som skrev det her verken har hørt så mye på The Residents eller droppa så mye syre at det gjør noe, eventuelt litt for meget av sorten, men saken er at mannen ikke har grobunn i det han skriver og jeg føler derfor at jeg har blitt dratt med på konsert på falske pre- misser. Musikken var ikke rævva en gang, det er bare det at å anmelde "Ping" etter det her blir som å an- melde saft på bakgrunn av at du tror det er øl, og hvem gidder vel å finne seg i sånt? Jeg blir ikke akku- rat betalt for å skrive det her.

GEIR K. SKATDALEN

Les resten av Skatdalens by:Larm opplevelser på Utopias nettutgave.

Humans vs. Nature?

DU ELLER

For noen uker siden kunne man i en av byens aviser lese en helsides reportasje om tre jenter som hadde funnet et dødt tusenbein inni et salathode. Jentene ut- talte naturlig nok at de synes det var litt ekkelt å finne et avdødt insekt inni sala- ten, men de hadde ikke blitt skremt fra å spise salat i fremtiden av den grunn. Det som imidlertid skremmer meg, er at overnevnte avis brukte en helside på å skrive om at noen hadde funnet et stak- kars lite avdødt kryp inni et salathode. Salat vokser ute i naturen og der finnes det et mylder av levende organismer utover de grønnsaker som dyrkes for at vi mennesker skal spise dem. Av og til bosetter disse organismene seg inni noe som vi hadde tenkt å spise, sånn er naturens gang.

Etter min mening er vi mennesker blitt helt hysteriske. Vi får fullstendig hetta dersom vi finner noe "ekstraordinært" i maten vår, og spesielt hvis det er noe som har kommet seg dit av seg selv (les: et insekt eller lignende). Vi er livredde for å finne en mark i eplet eller å spise ting som er gått ut på dato. Selvfølge- lig oppleves det som litt uappetittlig å finne forulykkede små vesener i maten man er i ferd med å innta, det har jeg ingen problemer med å forstå. Det jeg finner litt foruroligende er at mennes- ker føler en så sterk trang til å gjøre en stor sak av det, og gjerne fremstille det som om verdens undergang er nær og sørge for at produsentene av den aktu- elle matvaren henges ut i media. Hva er det egentlig vi ønsker? En verden bestå-

ende utelukkende av menneskeskapte og -kontrollerte skapninger og situasjo- ner?

En helt annen sak er menneskers for- hold til kroppshår. Det har i den vestlige verden i flere tiår vært mer eller mindre vanlig praksis for kvinner å fjerne så- kalt "uønsket" hårvekst. Hva som er fal- ler inn under ovennevnte kategori har variert noe opp igjennom tidene, men det har etter hvert blitt omtrent alt som ikke er hodehår, øyenbryn eller -vipper. I tillegg har det de senere år blitt mer og mer vanlig for den maskuline del av befolkningen å ha, eller eventuelt bli påtvunget, komplekser dersom de er mer enn gjennomsnittlig hårete. Man skal nemlig ikke lenger ha hår verken på ryggen eller brystkassa, eller noen an- dre steder for den saks skyld. Hår er fysj og æsj og huleboer og Gud vet hva. Det å ha kroppshår er imidlertid et av flere karakteristika som er felles for alle pat- tedyr, inkludert menneskene. Kropps- hår er naturlig, men vi mennesker vil for enhver pris kvitte oss med dem. Kropps- hårhysteriet beviser bare en ting: hvor hardt vi prøver å distansere oss fra an- dre dyr.

Som et siste eksempel på hvor innbil- ske og virkelighetsfjerne vi mennesker er blitt, kan man nevne vårt forhold til været. For det første forventer vi til en- hver tid at meteorologene skal vite hva slags vær vi kommer til å få de neste par årene. For det andre er vi svært så raske til å angripe myndigheter og offent- lige instanser dersom været påfører oss ubehageligheter i form av for eksempel snøras, orkaner eller flom. "Hvorfor gjør de ikke noe med det? Noen må straf- fes for dette!" Faktum er at uavhengig av hvor hardt vi enn måtte ønske det, menneskene kan ikke råde over været. Vi er ikke herrer over naturkreftene, og kan ikke kontrollere dem i noen større grad enn andre levende skapninger på jorda. Vi bare liker å late som.

Vi mennesker er en del av naturen, en- ten vi vil eller ei. Det virker imidlertid som om vi i stor grad har distansert oss fra den, av en eller annen grunn. Ønsker vi å sette oss selv "utenfor" naturen? Hvorfor har det blitt slik? Når skal vi inn- se at vi er på bærtur? Jeg bare lur.

THERESE S. RYE

Studentstyret NSU-Tromsø

Valg til nytt Studentstyre Frist for innlevering av listeforslag

I uke 13 avvikles urnevalg til nytt Studentstyre ved Universitetet i Tromsø. Studentstyret er det øverste valgte studentorgan ved UiTø. Studentstyret består av til sammen 19 representanter hvorav 8 av disse velges fra politiske lister gjennom urnevalg.

Alle registrerte studenter ved UiTø kan stille til valg til Studentstyret. Det er noen formelle krav som stilles for at valglisten skal kunne godkjennes. Valglisten må inneholde minst så mange navn som det skal velges representanter. Dvs. at en liste må inneholde minst 8 navn for at den skal kunne godkjennes. Videre må listen ha en tittel samt oppgi en kontaktperson som underskriver listen.

Listeforslag sendes eller leveres på
Studentstyrekontoret, Hovedgården.

Innleveringsfrist: 6. mars 2006

NAMGAR: Spilte på signeringen av samarbeidsavtalen mellom Riddu Riddu og Senter for Samiske Studier

Samarbeidsavtale skal gi urfolk en stemme

Akkompagnert av joik fra Gaup-søstrene og musikk fra urfolksartister, ble den nye samarbeidsavtalen mellom Riddu Riddu og Senter for Samiske Studier undertegnet.

TEKST: MAGNUS A. HOLTE
FOTO: RUTH HELEN THORHEIM

Avtalen ble høytidelig underskrevet av festivalens leder Camilla Brattland og senterleder Bård A. Berg i Ardna-bygget på campus. Samarbeidsavtalen gjelder opprettelsen av Riddu Riddus Urfolks-senter, et prosjekt som skal hjelpe til med formidling og synliggjøring av urfolk og urfolksproblematikk. Prosjektleder Ole-Bjørn Fossbakk mener problemstillinga er viktigere enn noensinne.

Frykter for urfolks stemme

– Vi ønsker å formidle informasjon og skape interesse rundt den trolig forestående petroleumsutvinninga i Barents-

havet og de problemene det vil skape, og allerede har skapt, for urfolk i de sårbare nordområdene, sier han.

Fossbakk er redd for at urfolks stemme kan bli borte i alle interessene som melder seg så snart et område blir kommersielt interessant.

– Problemene urfolkene står overfor dreier seg ikke bare om faren for utslipp og forurensing i deres nærrområder, men også den gradvise opphopningen av giftstoffer i deres næringsgrunnlag som en utvinning utvilsomt vil føre med seg, fortsetter han.

En utvidelse av samarbeidet

Administrativ leder for Senter for Samiske Studier, Else Grete Broderstad, sier samarbeidet mellom senteret og Riddu Riddu ikke er et nytt fenomen, men snarere en formalisering og utvidelse av samarbeidet som allerede har eksistert i flere år gjennom Sesam-seminaret på selve festivalen.

– Samarbeidsavtalen er en forlengelse av Sesam-seminaret, som omhandler forskjellige temaer innenfor urfolks-

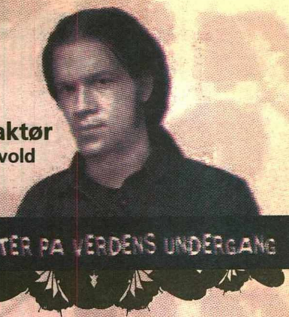
forskning. Hensikten er å videreutvikle dette til en helårsaktivitet, som skal formidle informasjon og tilrettelegge for kontakt mellom urfolk, men også mellom urfolk og studenter. Særlig fra et universitetsperspektiv er dette et veldig viktig senter, mener Broderstad.

– Det er viktig at Universitetet i Tromsø er synlig innenfor urfolksforskning, poengterer hun.

Riddu Riddu-scene på by:Larm

Riddu Riddus Urfolks-senter skal ikke bare hjelpe til med forelesninger på Universitetet, men blant annet også arrangere kulturarrangementer og utstillinger. Et av deres første arrangementer var oppsettinga av Riddu Riddu-scenen på by:Larm, hvor unge samiske- og andre urfolksartister opptrådte. Blant dem som imponerte stort, og som også opptrådte på Ardna-bygget, var gruppene Namgar fra Mongolia og Olchey fra Tuva i Sør-Sibir.

Kulturredaktør
Andreas Myrvold

MENS VI VENTER PÅ VERDENS UNDERGANG

Profanasjonens dilemma

Den høytidelige brenningen har begynt. La dem en gang for alle få rensket jordens overflate for irriterende urenheter, lutre seg selv i flammene, og omvende seg fra de vantros besudling. La oss takke dem for at vi nok en gang kan bekjenne vår synd, sånn at vi i alle fall har vårt på det rene. Dessuten vil vi så gjerne følge det gode eksempel, så kan vi ikke bare rive ut øyet som frister oss til fall?

Vi må vende alle kinn til, skal dette gå bra. Vende alle kinn, og boikotte våre neste og brødre i ånden. De som er utvalgt av saueflokkene, hyrdene, som vil beskytte mot ulver i fåreklær. Det er nemlig hyrdene som utgjør trusselen, noe i alle fall vargen har forstått, og lyktes med å overbevise oss om. Det er jo Gråbein som er utrydningstruet, og da må man vel tåle litt svinn i saueflokkene?

Det er derfor av største viktighet at vi alle støtter opp om vår venn ulven, slik at vi en dag kan slippe å forholde oss til konflikten han har med de irriterende fåreskalene. Man får i mellomtiden ta det med en klype salt at han har slikt et hatsk og ildfullt blikk, der han stirrer utover sauens beitemarker, som flyter av blod og honning. At han attpåtil gleser og biter når vi drodler i dagbøkene våre, skyldes nok bare litt forbigående rabies.

Profeter kødder man ikke med, og i alle fall ikke sønner av Gud. Så om litt uskyldige kriblerier er grunn nok til å begå pyromani, bør man kanskje i det minst vurdere et lite fakkeltog om det kimses av de evige sannheter og sekulariseringen fester grepet for alvor? For folk skal reise seg mot folk, og rike mot rike; det skal være jordskjelv både her og der; det skal være hunger og opprør. Dette er begynnelsen til veene.

Film

Geisha

Fredag 17.02.06

Fokus kino

Nitta Sayuri gikk fra å være en fattig fiskerdatter til å bli Japans mest berømte geisha

En høyst uvanlig mann

Fredag 17.02.06

Fokus kino

Nanny McPhee

Fredag 17.02.06

Fokus kino

Bin Jip - Tomme Hus

Fredag 17.02.06

Fokus kino

En mann bryter seg inn i folketomme hus, og lever beboernes liv for en tid.

Thumbsucker

Fredag 17.02.06

Fokus kino

Å være John Malkovich

Lørdag 18.02.06

Tromsø Filmklubb

Adaptation

Onsdag 22.02.06

Tromsø Filmklubb

Surrealistisk av manusforfatter Charlie Kaufmann.

Brokeback Mountain Klubbkveld

Onsdag 22.02.06, 19.30

Øvre Lysthus

Vi oppfordrer dere til å gå på kino. Se filmen *Brokeback Mountain* som er basert på ei novelle av E. Annie Proulx. Kvinnforsk inviterer til klubbkveld for å diskutere filmen. Dona Lee Davis innleder til debatt om filmen.

Gymnaslærer Pedersen

Fredag 24.02.06

Fokus kino

Filmatisering av Dag Solstads roman om AKP-ml bevegelsen i Norge på det rødeste 70-tallet.

The New World

Fredag 24.02.06

Fokus kino

Real life Pocahontas historie. Kanskje ikke helt Disney altså.

The Ice Harvest

Fredag 24.02.06

Fokus kino

Litt vanskelig å få ut av internett hva denne filmen egentlig har for slags handling, men det er vel noe i retning "masse folk som gjør litt av hvert"

Diverse

Hunden i høyet - en usladda komedie

Onsdag 15.02.06- tom 04.04.06, 20:00

Hålogaland Teater

Komisk farse av Lope de Vega. Får glimrende kritikker over hele linja.

Internasjonalt Seminar - "Norge i Afghanistan"

Torsdag 16.02.06, 20:00

Teaterloftet, Kulturhuset

Innleiarar: Jan Petersen, tidlegare utanriksminister og leiar av forsvarskomiteen på Stortinget, og Peter M. Johansen, utanrikskommentator i Klassekampen

Nietzsche vs. Paulus - seminar

Fredag 17.02.06, 20:00

Kollektivet Konkylie (Kirkegårdsveien 16)

Forbundet har invitert en av Tromsøs ledende filosofer på Nietzsche til å gi en grundig innføring i Nietzsches kritikk av Paulus.

UKM del 2

Lørdag 18.02.06, 12:00

Storsalen Kulturhuset

Mens fredagen er viet rocken, er lørdagen viet andre kunstneriske uttrykk, det være seg film, dans eller annen scenekunst.

Lørdagsuniversitetet

Lørdag 18.02.06, 13:00

Driv

Lars Ivar Hansen fra historisk institutt foreleser. «What's Love Got to Do with It» - Om kjærlighet og ekteskap i middelalderens kirkerett.

Hemsøboerne

Søndag 19.02.06, 19:00

Kulturhuset

En slags budeieteater eller noe i den duren, om vi har forstått det rett. Riks-teateret står visst bak arrangementet.

De utvalgte

Mandag 20.02.06, 20:00

Lillescenen, Kulturhuset

Revy

Odd Einar Dørum-foredrag

Tirsdag 21.02.06, 11:00, 18:00

Universitetet/Driv

Odd Einar Dørum kommer til Tromsø og skal ha et foredrag på universitetet kl.11 om "Visjoner for forskning og høyere utdanning". Kl.18 er han på Sosialliberalt forum i 3.etg på Driv for å snakke om det brennaktuelle temaet "Ytringsfrihet og Blasfemi"

Internasjonalt Seminar - "Akademisk boikott av Israel"

Torsdag 23.02.06, 20:00

Lillescenen, Kulturhuset

Innleiarar: Jarle Aarbakke, rektor på UiTø, og Ebba Wergeland frå Palestina-komiteen

Hugins Report

Torsdag 23.02.06 20.00-22.00

Driv, Café

Would you like to perform? Contact Priscilla de Wet per email: pdw022@student.uit.no

Fredagsquiz

Fredag 24.02.06, 19:00

Driv

Dørene åpner kl 19.00, og quizen starter kl 20.00. Helge og Stig er selvsagt quizverter.

Lørdagsuniversitetet

Lørdag 25.02.06, 13:00

Driv

Olavi Junntila ønsker å forklare noen ting rundt temaet "Kjærlighetsliv hos planter; bare bien og blomsten?". Noe vi selvsagt lurer på, da dette er et ganske lite belyst tema.

Konsserter

Minor Majority

Torsdag 16.02.06

Driv

Jadda, de er tilbake, igjen.

Metamorfoser no.1

Torsdag 16.02.06

Verkstedet

Elever fra konservatoriet spiller kammermusikk med Bendik Hofseth.

Metamorfoser no.2

Fredag 17.02.06

Verkstedet

Elever fra konservatoriet spiller jazzmusikk med Jan Gunnar Hoff.

UKM del 1

Fredag 17.02.06, 19:30

Storsalen Kulturhuset

Ungdommens Kulturmønstring pleier å ha en rekke interessante innslag. For de som er interessert i å finne ut hva ungdommen driver med om dagen, er dette absolutt noe å få med seg. Kids wanna rock.

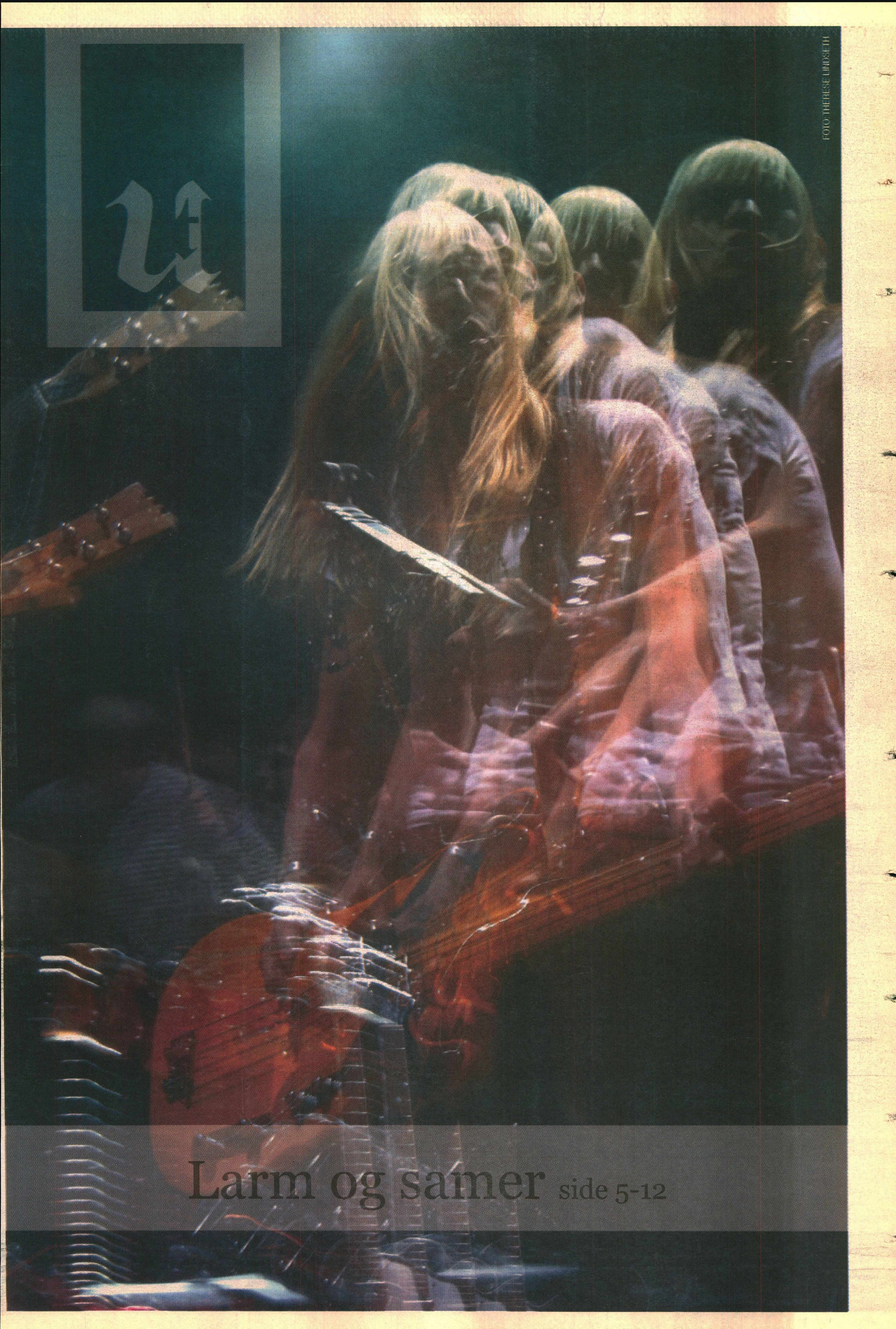
D'sound

Lørdag 18.02.06

Rica Ishavshotel

De sleipe slicke flinkisene i D'sound har for lengst befestet sin posisjon innen sjangeren norsk easy-listening pop. De kan spille, ja.

Nord-Norgebanen

Larm og samer side 5-12